VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 119 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, marrask. 30 p. — Saturday, Nov. 30, 1968

Suuri rauhankokous Montrealissa

Laaja edustajisto Pohjois-Amerikan mantereelta ja latinalaisen Amerikan maista; Neuvostoliiton 5-henkiseltä valtuuskunnalta kiellettiin viisumit

Montreal. — Torstaina alkaneeseen 4-päiväiseen Läntisen pallonpuoliskon rauhankokoukseen, missä keskustellaan toimenpiteistä Vietnamin sodan lopettamiseksi, on saapunut odotusten mukaisesti laaja ja monenlaisia yhteiskuntapiirejä heijastava edustajisto.

Kokouksessa on alustavien tietojen mukaan noin 2,000 edustajaa, joista 1,200 Yhdysvalloista, n. 700 Canadasta ja 100 Latinalaisen Amerikan maista.

Myös Pohjois-Vietnamin ja Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama on lähettänyt kokoukseen edustajistonsa, mutta Saigonille lähetetty kokouskutsu peruutettiin sen vuoksi kun (Saigonin hallitus) on jarruttanut Pariisin rauhanneuvottelujen aloittamista.

Kokouksessa on voimakas edustus eri maiden ammattiyhdistyksistä ja kirkoista sekä rauhanjärjestöistä ja muista yhdistyksistä ja seuroista.

Canadan edustajistoon kuuluu mm. Laval yliopiston jumaluusopin tiedekunnan jäsen Abbe Louis O'Neill, rabbi Abraham Feinberg Torontosta joka pitää kokouksen johtavan avauspuheen, Canadan rauhanneuvoston johtaja Rev. Dr. James Endicott ja Rev. John Peacock Montrealista.

Yhdysvalloista tulleiden appien joukossa on isä James Grippo Milwaukeesta jne.

Tunnettuja ammattiyhdistysmiehiä ja naisia on suuri määrä Canadasta, Yhdysvalloista ja Latinalaisen Amerikan maista.

Canadalaisia edustaa tässä suuressa rauhankokouksessa NDP; kommunistinen puolue, sähkötyöläisten unio ja monta muuta ammattiyhdistystä sekä noin 40 muuta uskonnollista ryhmää, työväenjärjestöä ja rauhanklubia.

Ottawa. — Neuvostoliiton 5-henkinen valtuuskunta ei päässyt Montrealissa pidettävään Läntisen pallonpuoliskon rauhankokoukseen sen vuoksi kun liittohallitus kielsi sen jäseniltä maahantuloluvan.

Hallitus on kieltänyt myös Ottawassa olevalta Pravdan kirjeenvaihtajalta oikeuden osallistua Montrealin kokoukseen.

Canadan ulkoministeriöstä selitettiin torstaina, että omaksutun ohjelman mukaan yksityiskansalaisilla on oikeus tulla muista maista Montrealin kokukseen. Tämän säädöksen mukaan on annettu viisumia mm. Pohjois-Vietnamin edustajille.

Neuvostoliiton valtuuskunnan jäseninä olisi ollut N-liiton tiedeakatemian yhteydessä olevan Valtio ja laki-instituutin johtaja V. M. Chkhikvadze, Lumumba-yliopistosss toimiva säveltäjä Y. A. Zubritsky, journalisti V. G. Korionov, NL:n rauhanneuvoston edustaja C. S. Kharkhardin ja rouva A. V. Bobrysheva, joka olisi toiminut ryhmän tulkkina.

Neuvostoliitto anoi tälle rauhanliikkeensä valtuuskunnalle viisumia, mutta se evättiin sillä perusteella, että se on "virallinen valtuuskunta".

Pravdan kirjeenvaihtajalta evättiin pääsyoikeus Ottawasta Montrealiin sillä perusteella, että torontolaisen Telegram-lehden kirjeenvaihtajalla on ollut liikuntavaikeuksia Neuvostoliitossa. Pravdan kirjeenvaihtaja on Ottawassa Konstantin Gueivandon. Ottawassa oleva TASSin kirjeenvaihtaja voi mennä vapaasti Montrealin kokoukseen.

OTTAWAN OPPILAAT SAIVAT PARANNUKSIA

New Brunswickin yliopisto peruuttaa syytökset opiskelijoitaan vastaan

Ottawa. — Ottawan yliopiston sosiaalitieteen oppilaat lopettivat keskiviikkona kahdeksan päivää kestäneen oppijaostonsa "miehityksen."

Oppilaat hyväksyivät äänin 172—30 (8 pidättyi äänestyksestä) yliopiston hallinnon ehdotuksen, että he saavat kolmannen osan yliopiston eri jaostoneuvostojen hallintopaikoista. Oppilat vativat aluksi samansuuruista edustusta professorien rinnalla ja järjestivät sosiaalitiedeosaston miehityksen vaatimustensa läpiajamiseksi.

Nämä ylioppilaat pitivät viime viikon tiistista alkaen hallussaan yliopiston hallintorakennuksen kolmatta kerrosta.

Opiskelijoille tarjottiin — ja he hylkäsivät tarjouksen — että he saavat neljä edustajapaikkaa neljän eri jaostoneuvoston hallinnoista.

Nyt hyväksyttiin formula jonka mukaan opiskelijat saavt kolmannen osan mainittujen hallintoelinten edustajapaikoista.

Fredericton. — New Brunswickin yliopisto esitti keskiviikkona pyynnön toimestaan erotetun professorin Norman Straxin puolesta toiminutta seitsemää henkilöä vastaan nostetut syytteet omaisuuden vaurioittamisesta ja yleisestä ilkityöstä, olisi peruutettava.

Kaupungin poliisit vangitsivat nämä seitsemän henkilöä, joista 2 oli New Brunswickin yliopiston oppilaita, heidän ollessaan toimestaan erotetun fysiikan professorin virastossa mainitussa yliopistossa.

Yli viisikymmentä opiskelijaa osallistui vuorotellen sit-in-mielenosoitukseen toimestaan erotetun pro fessorin puolesta. Poliisiratsian aikana löydettiin heitä vain 7.

Keskiviikkoisessa oikeuskuulustelussa yliopiston lakimies W. L. Hoyt pyysi, että tuomasi Lloyd Smith peruuttaisi syytöksen — ja tuomari lupasi harkita asiaa.

Englanti ratifioi kolmanneksi ydinasesopimuksen

Lontoo — Englanti on nyt vahvistanut ydinaseiden levittämistä ehkäisevän sopimuksen ja kehoittaa muita valtioita tekemään samoin mahdollisemman pian.

Valtioministeri Fred Mulley ulkomaanvirastosta, sanoi Englannin alahuoneessa keskiviikkona, että hän odottaa USA:n vahvistavan sopimuksen "lyhyen ajan kuluessa". Ennen kuin sopimus voi astua voimaan sen täytyy tulla vahvistetuksi kolmen ydinvallan — N-liiton, Englannin ja USA:n sekä 40 muun maan toimesta. Tähän mennessä Englanti on ainoa ydinvalta, joka on vahvistanut sopimuksen. Vähintään 80 maata on allekirjoittanut sopimuksen, Canada mukaanluettuna, mutta ainoastaan Irlanti, Nigeria ja Englanti ovat vahvistaneet sen.

Maddox vapautti 414 vankia USAn kiitospäiväksi

Atlanta. — Georgian osavaltion kuvernööri Lester Maddox vapautti tällä viikolla 415 vankia, antaen vangeille mahdollisuuden mennä perheittensä luokse USA:n kiitospäivän viikonlopuksi.

Vangit kokontuivat osavaltion edustajahuonerakennukseen kuullak seen kuvernööri Maddoxin vetoomuksen, että he pysyttelisivät tästä eteenpäin vankiloiden ulkopuolella. "Kun teitä alkaa vaivata pulloon tarttumishimo tai himo helpon rahan hankkimiseksi, niin sanokaa yksinkertaisesti: Jumala auta minua Jumala auta minua, jumala auta minua", sanoi kuvernööri. "Jos te luulette, että tämä ei tuota tuloksia, niin koettakaa kuitenkin."

Tällä viikolla vapautetut 415 vankia nostattivat Maddoxin erikoistapauksissa vapauttamien vankien lukumäärän 1,200, sen jälkeen kun hän astui kuvernöörin virkaan tammikuussa vuonna 1967.

"Minkä tappamisesta" kysyi tuomari

Montreal — Romauld Delaroche, 40, kielsi syylisyytensä häntä vastaan nostettuun syytökseen, että hän tappoi kyyhkysen (pulun) luudan varrella.

Tuomari Maurice Jonhson toi ihmettelynsä julki sanomalla: "Minkä tappamisesta häntä syytetään?"

"Kyyhkysen, teidän kunnianarvoisuutenne," vastattiin tuomarille.

"Minä kyllä kuulin sen, mutta en voinut uskoa korviani," sanoi tuomari.

Syytös on nostettu rikoslain 386—A1 pykälän nojalla. Jos syytetty havaitaan syylliseksi niin hänet voidaan tuomita kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen ja $500 sakkorangaistukseen.

Syytetty päästettiin ehdolla vapaaksi, siksi kunnes oikeudenkäynti aloitetaan.

"Noitatohtori" tuli rikkaaksi

Mairobi, Kenia — Erään pankin pääkassanhoitaja tuomittiin täällä keskiviikkona neljäksi ja puoleksi vuodeksi vankeuteen hänen varastettua 10,000 Kenian puntaa (noin $29,000) ja annettuaan rahat "noitatohtorille". Noitatohtori, joka oli luvannut kaksinkertaistaa rahasumman, on hävinnyt teille tietämättömille, sanottiin poliisien taholta.

BC:n yliopisto on kriisitilassa sanoi oppilaitoksen presidentti

Opiskelijamäärä lisääntyy vuosi vuodelta joten yliopistolla ei ole varoja rakennusten laajentamiseksi

Vancouver. — Korkeampi kouluopetus on kriisitilassa British Columbiassa, sanoi BC:n yliopiston presidentti Kenneth Hare keskiviikkona.

Hän kehoitti opiskelijoita ja suurta yleisöä vaatimaan hallitukselta enemmän rahaa pulmatilanteen selvittämiseksi.

British Columbian yliopiston presidentin puheen aikana Suur-Vancouverin toisella puolella olevan Simon Fraser yliopiston opiskelijat olivat kokouksessa missä esitettiin vaatimus heidän yliopistonsa presidentin tri Kenneth Strandin eroamiseksi. Viimeksimainitun opiston oppilaat keskustelivat myös mahdollisesta lakkotoimenpiteestä.

Tri Hare kieltäytyi esittämästä mitään yksityiskohtaisempaa Simon Fraser-yliopiston tilanteesta, mutta hän sanoi, että on helppo tuomita oppilaat, jotka protestoivat Simon Fraser yliopiston nykyisiä olosuhteita vastaan.

British Columbian yliopistoissa ei ole riittävästi tilaa niihin tuleville opiskelijolle, selitti tri Hare ja sanoi, että British Columbian yliopiston tilanne on toivoton.

Minä uskon korkeimman opetuksen B. C:ssa joutuneen kriisitilaan, ja että meidän kaikkien on toimittava viivyttelemättä, jotta tulevan sukupolven opiskelijain ei tarvitse menettää korvaamattomia mahdollisuuksia.

"Minä pyydän tämän maakunnan asukkaita heräämään tässä tilanteessa . . . ajattelemaan omia poikiamme ja tyttöjämme jotka märkänä marraskuun päivänä eivät voi luentojen välillä löytää asuntoalueelta istuinpaikkaa opintojensa edistämiseksi.

Simon Fraser yliopistossa on nyt 5,500 oppilasta — noin neljännes siitä määrästä, mikä on British Columbian yliopistossa.

Tri Hare sanoi, että B. C:n yliopiston oppilasmäärä lisääntyy noin 2,500 hengellä vuodessa, mutta käytettävissä ei ole pääomia uusien luokkahuoneiden ja toimipaikkojen rakentamiseksi.

"Suoraan puhuen", hän sanoi, meillä ei ole paikkaa, minne panemme oppilaat, eikä riittävästi opettajavoimia heille, ja samalla epäilemme, että toiset colleget ja yliopistot eivät voi ottaa heitä huostaansa."

Tri Hare sanoi B. C:n yliopiston tarvitsevan heti $25 miljoonaa uusien rakennusten rakentamiseksi ja kaikkiaan yli $60 miljoonaa seuraavan viiden vuoden aikana tarvittavien rakennusten hyväksi.

Ford tarkistaa 81,000 auton jarrut

Detroit — Fordin autoyhtiön taholta ilmoitettiin tällä viikolla, että sen valmistamien Ford- ja Mercury-merkkisten tavallisilla jarruilla varustettujen uusien autojen etupyörien jarruletkussa on mahdollisesti väärinasennusvirhe.

Yhtiö sanoo tarkistuttavansa kaikki Ford- ja Mercury-merkkiset autot niitä myyvien liikkeiden välityksellä ja suorittavansa kaikki tarpeelliset korjaukset ilman korvausta.

Tämä ei koske voimajarruilla (power brakes) varustettuja autoja.

Fordin taholta sanotaan, että väärin asennettu jarruletku voi vaurioitua jarrurumpuun koskettaessaan auton liikkeellä ollessa ja tämä voi aiheuttaa etupyörien jarrujen epäkuntoon menon.

Nixon nimitti viimeisen pää-apulaisensa

New York. — USA:n seuraavaksi presidentiksi valittu Richard Nixon nimitti tällä viikolla viimeisen korkeimman neuvonantajansa ja lähetti hänet heti Lontooseen tarkistamaan erästä englantilaista instituuttia, joka on erikoistunut puolustusasioissa

Mr. Nixon nimitti 42-vuotiaan Robert F. Ellsworthin neuvonantajakseen. Ellsworth on lakimies ja entinen kansasilainen kongressimies. Hän toimi myöskin Nixonin kansallisen politiikan johtajana vaalikampanjan aikana.

Tämä uusi apulainen määrättiin heti lentämään Lontooseen ja tutkimaan strategisien opintojen instituutin "toimintatyylejä ja tapoja" ja vertailemaan niitä amerikkalaisiin "ajattelumenetelmiin", kuten Rand korporationiin.

ELINKAUTISVANKI TAKAISIN CANADAAN

"Yhteiskunnan ykkösvihollisena" tunnettu vanha mies pääsee ehdonalaisuuteen

Washington — Montrealissa syntynyt 60-vuotias Alvin Karpis, joka tunnettiin 1930-luvun yhtenä huimapäisimpänä tyyppinä ja yhteen aikaan FBI:n takaa-ajamana "yhteiskunnan ykkösvihollisena", päästetään nyt ehdonalaiseen vapauteen hänen palveltua 32 vuotta elinkautisesta vankeustuomioistaan. Ehdonalaiseen vapauteen päästyään Karpis tullaan karkoittamaan Canadaan.

USA:n ehdonalaisuuslautakunta ilmoitti keskiviikkona, että vanheneva ja niveltulehdusta sairastava Karpis ei ole enää "uhka yhteiskunnan turvallisuudelle."

Lautakunta tiedoitti, että Karpis päästetään ehdonalaiseen vapauteen McNeil Islandin kuritushuoneesta ensi tammikuussa ja palautetaan Canadaan, missä eräs yksityinen hyväntekeväisyysjärjestö on luvannut hänelle työpaikan.

Karpisin rikollinen ura päättyi vuonna 1936, jolloin nykyinen FBI:n johtaja J. Edgar Hoover vangitsi hänet eräältä New Orleansin kadulta. Hän oli tällöin takaa-ajettuna vuonna 1933 tapahtuneen St. Paulsin rikkaan liikemiehen William Hamm Jr. ihmisryöstöstä.

Hamm päästettiin vahingoittumattomana vapaaksi sen jälkeen kun oli maksettu $100,000 lunnaat.

Karpis oli 30-luvun alkupuolella tunnetuksi tulleen Barker-Karpis rikollisliigan jäsen. Liiga koostui suurimmalta osalta ehdonalaisessa vapaudessa olleista rikollisista ja liigan sanotaan murhanneen 10 henkilöä vuoden 1931 ja vuoden 1936 välisenä aikana.

Karpis aloitti palvelemaan elinkautista tuomiotaan Leavenworthin vankilassa Kansasin-osavaltiossa heinäkuun 29 päivänä 1936.

NDP verottaisi kaikkia tuloja -- MacDonald

Pohjois-Ontariossa on 13 teurastamoa missä ei lihoja tarkasteta; hallitus käyttää $450,000 asuntoveropalautuksen mainokseen

Toronto. — Lainlaatijakunnan istunnossa sanottiin keskiviikkona, että jos liittohallitus vetäytyy pois opetus-, terveys- ja huolto-ohjelmista, niin sitä seuraa Ontariossa "regressiivinen (taaksepäin vetävä) verotusviidakko.

NDP:n ontariolaisjohtaja Donald MacDonald sanoi, että jos liittohallitus ryhtyy toteuttamaan tätä suunnitelmaa, silloin eivät canadalaiset voi muuttaa maakunnasta toiseen aiheuttamatta suuria muutoksia elämässään.

Hän selitti, että tämä koskisi hyvinvointimme kaikkein arempiin kohtiin, ja että jos liittohallitus siirtää opetus-, terveys- ja huoltopalvelut sekä verotulot maakunnille, silloin ei Ottawalle jäisi riittävästi finanssikontrollia talouselämän tasapainossa pitämiseksi.

Mr. MacDonald kiitteli konservatiivistä pääministeriä, John Robartsia siitä kun hän on nähnyt liittohallituksen ehdotuksesta koituvan vaaran kansalliselle yhtenäisyydelle, mutta samalla hän arvosteli maakuntahallitusta siitä kun se on pyytänyt liittohallitukselta lisää verotusmahdollisuuksia nykyisen eli uusimattoman verotusjärjestelmän puitteissa.

"Meidän on mentävä sitä kauemmaksi ja pyydettävä perustavaa laatua olevia verotusuudistuksia sekä radikaalisia muutoksia siihen miten jaetaan verotulot liitto- ja maakuntahallitusten kesken", hän sanoi.

Puhuen toryhallituksen ohjelmapuheesta mr. MacDonald sanoi, että ei sen paremmin konservatiivi- kuin liberaalipuoluekaan ole nostattanut kysymystä verotusjärjestelmän reformista.

NDP:n hallituksen alaisuudessa ei jäisi mikään tulomuoto verottamatta ja seuraus siitä olisi se, että tulojen ja varallisuuden jaossa tapahtuisi huomattava muutos. Hän sanoi että yhtiöveroja korotettaisiin ja siten saatuja verotuloja käytettäisiin suurempiin yleisiin suunnitelmiin.

Lainlaatijakunnan istunnossa muista esiintulleista seikoista mainittakoon maatalousministeri William Stewartin lausunto, että Pohjois-Ontariossa on 13 sellaista teurastuslaitosta missä ei lihaa tarkasteta, ja neljä sellaista teurastamoa, joissa suoritetaan vain osittain tarkastus. Hallituksen toimesta on kuitenkin ryhdytty toimenpiteisiin joiden perusteella Ontarion kaikissa teurastamoissa suoritetaan muutaman kuukauden kuluttua lihan tarkastus.

Maakuntahallitus aikoo kuluttaa $250,000 mainostaakseen 1968—69 talousvuonna asuntoveropalautusohjelmaa. Kunnallisasiain ministeri Darcy McKeough on jo kuluttanut tällaiseen mainostukseen $208,700 mutta tarkoitus on vielä kuluttaa i17,000 hallinnollisiin menoihin, $123,000 mainostukseen ja $150,000 lentolehtisiin, missä selostetaan tätä asuntovero-palautusta.

USA ON "HUOLISSAAN" VAKOILUJUTUISTA

Pelkää NL:n saaneen tietoja NATO:n sotasalaisuuksista ja ydinaseista

Washington. — USA:n virkailijat ovat huolissaan vakoilijoista, joilla on ollut mahdollisuus tarkkailla NATO:n salaisuuksia, ja jotka ovat mahdollisesti kertoneet Neuvostoliitolle, missä paikoissa Euroopassa ovat amerikkalaiset ydinasekärjet.

Nämä virkailijat toivovat, että vakoilusta syytettyjen huomatuimpien henkilöiden kuulustelu Turkissa tulee osoittamaan kuinka paljon vahinkoa, jos lainkaan, on aiheutettu Länsi-Euroopan puolustussuunnitelmalle.

Tutkimuksia on suoritettu pääasiassa Länsi-Saksassa lähes kaksi kuukautta.

Mutta tähän mennessä USA:n virkailijat ovat sanoneet, että he eivät tiedä vieläkään varmuudella onko kriitillisiä tietoja kuljetettu Neuvostoliittoon.

USA:n virkailijat ovat kaikkein eniten huolissaan sen johdosta, jos USA:n Euroopassa olevien atomiaseiden sijaintipaikat ovat tulleet julkisuuteen. Nämä atomiasekärjet täytyy mahdollisesti muuttaa varovaisuustoimenpiteenä muihin "piilopaikkoihin".

USA:lla on Euroopassa noin 7,200 taktillista ydinammusta, mukaanlukien 400 maillin kantomatkaiset kenttätaisteluohjukset ja tykistön sekä suihkumoottoreilla varustettujen hävittäjäkoneiden ydinammukset.

Olkoon nämä ydinammukset USA:n tai sen liittolaisten aseita varten, niin ne on kuitenkin varastoituina strategisissa paikoissa USA:n joukkojen vartioinnin alaisena ja täydellisesti USA:n kontrollissa. Nämä ammukset tultaisiin yhdistämään aseisiin, jos ja kun niitä tarvittaisiin.

USA:n virkailijat ovat myöskin huolissaan siitä, että teknilliset tiedot ovat voineet joutua neuvostoliittolaisten käsiin. Lisäksi amerikkalaiset haluaisivat tietää, ovatko NATO:n yksityiskohtaiset sotasuunnitelmat tulleet paljastetuiksi.

Kaikesta huolimatta USA:n virkailijat kieltävät tiedonannot, että NATO:n on täytynyt muuttaa sen alkuperäisiä suunnitelmia.

Amerikkalaisista tietolähteistä sanottiin, että toistaiseksi ei ole tietoa vakoiluverkoston mittasuhteista, vaikka USA:n virkailijat alkavat uskoa, että ne ovat oletettuja pienemmät.

Länsi-Saksassa tänä syksynä tapahtunut näennäinen itsemurhien sarja osoitti USA:n ja Länsi-Saksan vakoiluvirkailijoille mahdollisuuden laajalle levinneestä vastavakoilusta. Useat itsemurhan tehneet henkilöt olivat korkeaarvoisia länsisaksalaisia upseereita.

Kaksi todellista tapausta USA:n käsityskannan mukaan keskittyy länsisaksalaisen kontra-amiraalin Hermann Luebken ja turkkilaisen korkea-arvoisen virkailijan Nihat Imren ympärille. Imre palveli NATO:n päämajassa Brysselissä ja hänet vangittiin lokakuun 6 päivänä NATO:n toiminnoista Moskovan hyväksi vakoilijana.

Luebke löydettiin luodin surmaamana lokakuun 9 pnä eräältä metsästysalueelta viikko sen jälkeen kun hän siirtyi eläkkeelle NATO:n palveluksesta.

Molemmilla, niin Luebkella kuin Imrelläkin, oli mahdollisuudet päästä käsiksi NATO:n kaikkein salaisimpiin asiakirjoihin, sanotaan amerikkalaisissa tiedoissa.

Imre on ollut kuulustelujen alaisena viimeisen kuukauden ajat eli siitä lähtien kun Belgian viranomaiset luovuttivat hänet Turkin hallitukselle. "Me odotamme toisenkin kengän putoamista Ankarasta", sanoi eräs USA:n virkailija.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Vastauksena Saigonin ja USAn aikaisemmin esittämiin julistuksiin, että Saigon ei neuvottele Kansallisen vapautusrintaman kanssa, Pohjois-Vietnam julkaisi torstaina lausunnon, että Hanoi ja Etelä-Vietnamin Kansallinen vapautusrintama ei tule neuvottelemaan Saigonin, vaan ainoastaan Yhdysvaltain edustajain kanssa. Näistä ristiriitaisista lausunnoista huolimatta uskotaan kuitenkin, että varsinaiset neljän osanottajan (Yhdysvallat, Saigon, Pohjois-Vietnam ja "rintama) neuvottelut alkavat joulukuun toisella viikolla.

Sydney. — Naisia ja lapsia evakuoitiin torstaina Sydneyn esikaupungeista, mitä uhkaa Australian pahin puskapalo. Virallisesti "vertaansa vailla olemattomaksi katastrofiksi" määritelty tulipalo on riehunut suurilla alueilla Sinisillä vuorilla, noin 45 maillin päässä kaupungista. Sieltä se levisi Sydneyn esikaupunkeja kohti. Poliisien tiedonantojen mukaan tässä tulipalossa uskotaan kuolleen 5 ihmistä.

Ottawa. — Eräs senaatin komitea hyväksyi torstaina ehdotuksen, minkä mukaan senaatista tulisi reformin perusteella tehokkaampi parlamenttiosa.

Norsunluurannikon hallitus tiedoitti torstaina, että se hukuttaa 100,000 tonnia v. 1967—68 sadosta kahvia mereen "ylläpitääkseen kansainvälisiä sopimuksia". Norsunluurannikko on maailman kolmanneksi suurin kahvin tuottajamaa.

Vankilatuomioita satelee Kreikassa

Ateena. — Ateenalainen sotilastuomioistuin tuomitsi lauantailtana neljä opiskelijaa 21 vuodeksi vankeuteen syytettyinä juonittelusta hallituksen syöksemiseksi vallasta.

Syytettyinä oli yhteensä 16 opiskelijaa, joiden väitettiin kuuluneen "Rigas Feraios"-nimiseen vastarintajärjestöön. Seitsemän syytetyistä sai vankeusrangaistuksen, jonka kesto vaihteli 16:sta 5 vuoteen. Kolme sai ehdollisen tuomion ja kaksi vapautettiin syytteistä.

50 PROFESSORIA EROTETTU

Lontoo. — Kreikan sotilasjuntta on erottanut lähes 50 professoria ja yli 400 keski- ja alkeiskoulujen opettajaa, ilmoittaa englantilainen Sunday Times.

Erotettujen opettajien on vaikeata löytää uutta työpaikkaa. Opettajia varjostamaan lähetetään oppilaitoksiin poliisin agentteja, jotka otetaan työhön palveluhenkilökuntana.

BONN SANOO WILSONIN YRITTÄNEEN KIRISTÄÄ

Lontoo. — Länsi-Saksan ja Britannian sodanjälkeinen kumppanuussuhde kylmeni melkoisesti keskiviikkona niistä jälkipuheista mitä on käyty viimeviikkoisen kansainvälisen rahajärjestelmäneuvottelujen ja keskustelujen tiimoilta.

Torailu sai alkunsa siitä kun Bonn julkaisi tiedon, jonka mukaan Britannian pääministeri Harold Wilson yritti käyttää kiristystä saadakseen Länsi-Saksan revalvoimaan markkansa, mikä huojentaisi painetta Britannian puntaa vastaan. Pääministeri Wilson kiisti tämän syytöksen paikkansapitävyyden ei-diplomaattisia sanoja käyttäen.

Eräs saksalainen virkailija julkaisi Bonnissa lausunnon, jonka mukaan Wilson oli puhutellut Länsi-Saksan suurlähettilästä Lontoossa ja uhannut, että Länsi-Saksassa olevat brittiläisjoukot kotiutetaan ellei Bonn suostu markan revalvointiin (arvon nostoon ulkomaakaupassa).

Mainitun lausunnon mukaan pääministeri Wilson ajoi suurlähettilään pois sängystään, jutteli suur lähettiläälle No. 10 Downing kadulta ja antoi sitten ultimaattumin.

Pääministeri Wilson sanoi tiistailtana alahuoneen istunnossa, että alkuperäinen syytös "on melko paikkansapitämätön" ja Bonnille: "Minä pahoittelen hyvin paljon vuotoja — epätarkkoja vuotoja — mitä on Bonnissa ollut tapahtumasta. Minä en ole koskaan ennen tavannut 4 vuoden aikana mitään tällaista suhteissani yli 100 maan valtionpäämiehiin."

Vaikka päministeri Wilson ei sanonut, mitä tapahtui, niin käsityksenä on, että hän soitti — ei vuoteelle menneelle, vaan iltapuvussa olleelle suurlähettiläälle erään lounastilaisuuden jälkeen, ilmeisesti kello 12.30 yöllä.

Piispakin tuomitsi kalifornialaiset viinirypäleet

Boston — Bostonin roomalaiskatolilaisten kirkkojen arkkipiispa Richard Cushing sanoi ,että hänen ruokapöydällään ei tule olemaan viinirypäleitä ennen kuin Kalifornian viinirypälevil jelystyöläiset ovat "saavuttaneet oikeuden järjestäytyä."

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

"Selityksen" selitystä

Kuten täällä Canadassakin julkaistujen "mörköjuttujen" perusteella tiedetään, Washington Postin Tukholman kirjeenvaihtaja Wilfred Fleisher lähetti joitakin viikkoja sitten lehdelleen Suomen asioista sellaisen kuvauksen, että heikkopäistä hirvitti. Meidänkin lehdeltämme kysyttiin siihen aikaan erään kansalaisemme toimesta, että onko edes osittain perää näissä Fleisherin taruissa, joita julkaistiin suurin otsikoin myös Torontossa ilmestyvässä suomenkielisessä lehdessä, minkä sen tään pitäisi tunteman asioita paremmin ja tuntevan jonkinlaista häpyä lukijainsa edessä, vaikka vastuunalaisuus unhoittuisikin.

Minkälaisesta vääristely- ja pelottelujournalismista on tässä yhteydessä puhe, se näkyy kaikessa alastomuudessaan esim. Fleisherin tarinan seuraavasta lyhyestä lainauksesta.

— Pääministeri Mauno Koiviston Moskovan matka lisäsi "uuden arvoituksellisen piirteen Neuvostoliiton ja Suomen suhteissa tapahtuneeseen lisääntyneeseen toimeliaisuuteen sitten pääministeri Aleksei Kosyginin yllätysvierailun presidentti Urho Kekkosen luokse . . . kirjoitti Washington Postin kirjeenvaihtaja Wilfred Fleisher Tukholmasta.

Fleisher jatkoi . . . "Suomesta saapuvat matkailijat" ovat tuoneet "hälyttäviä uutisia, jotka kertovat kasvavasta määrästä neuvostoliittolaisia 'vieraita', joiden sanotaan ylittäneen Karjalan rajan Suomeen sekä supistetusta rautatieliikenteestä tällä herkällä alueella ja pitkistä selvittämättömistä viivytyksistä junaliikenteessä . . ." (Vapaa Sana lokak. 26. 1968.)

Tämän meriselityksen mukaan oli siis vain viittä vailla liikekannallepanomääräyksen antamista, ellei kysymys ollut peräti sotatilanteen puhkeamisesta!

Mainittakoon tässä yhteydessä, että julkaistuaan moisen hirmujutun, mistä ei suinkaan lehden arvovalta lisääntynyt, Washington Post lähetti ulkomaaosastonsa johtajan Philip Foisien tutkimaan Fleisherin jutun alkuperää ja julkaisi paikan päällä Suomessa suorittamiensa tarkastusten perusteella Helsingin Sanomissa lausunnon, missä sanottiin: "Olemme erehtyneet, tämä raja (Suomen—Neuvostoliiton raja) on rauhallinen."

Nyt on Suomen Kuvalehti haastatellut mr. Fleisheria Suomesta lehdelleen lähettämistään hälyttävistä kirjoituksista ihmetellen mm. sitä, miksi hän, mr. Fleisher, kokenut sanomalehtimies, ei hankkinut jutulleen vahvistusta Suomen diplomaatti- ja hallituspiireistä, mikä olisi ollut hänelle mitä yksinkertaisin tehtävä.

Mr. Fleisher turvautui nyt kokeneen ja tottuneen lehtimiehen verukkeisiin väittämällä, että hänen taitavia varaustakaporttejaan ei ole suomalaisissa lehdissä huomioitu. Toisaalta hän väittää kaikista kokemuksistaan huolimatta "uskoneensa" omiin uutislähteisiinsä, joiden alkuperää hän ei merkittävästi kyllä halua ilmaista, aina siinä määrin, että mitään virallisia vahvistuksia ei siinä tarvittu — ja tämä sitäkin suuremmalla syyllä, kuten mr. Fleisher vielä "selvityksessäänkin" antoi Suomen Kuvalehden tietää, hän ei usko presidentti Urho Kekkosen selitykseen pääministeri Kosyginin vierailusta.

Ulkoministeriön marraskuun 22 pnä lähettämän uutiskatsauksen yhteydessä julkaistiin mr. Fleisherin haastattelun johdosta myös Suomen ulkoministeriön lausunto (S. Kuvalehdelle) mikä saattaa mr. Fleisherin selitykset ja aiemmat tiedonannot entistä kummallisempaan valoon.

Suomen ulkoministeriön lausunnossa sanotaan asiasta mm. seuraavaa:

— Wilfred Fleisher väittää, että kirjeenvaihtajia informoidaan riittämättömästi. Varmasti Suomen taholta tapahtuvaa informointia on syytä tehostaa, mutta jotain toivomisen varaa on myös F:n lehtimiesmoraalissa. Todettakoon, että Washington Postissa 22.10.68 ja 26.10.68 olleiden F:n kirjoitusten välillä F:llä oli perusteellinen keskustelu Suomen Tukholman suurlähetystön edustajan kanssa. Tällöin kaikki Fn esittämät väärät väitteet kumottiin. Siitä huolimatta F. julkaisi tuon toisen, ensimmäistä paljon törkeämmän kirjoituksen (josta näyte ylläolevassa VSn lainauksessa — V.) . . .

F. ei usko presidentti Kekkosen kutsuneen pääministeri Kosyginia Suomeen, ja hänen mielestään vaalipäivä oli kaikkein epäedullisin vierailun tekemiselle. Sille ei tietysti voi mitään, ettei F. usko presidentti Kekkosen selostusta siitä, miten pääministeri Kosyginin kutsuminen Suomeen tapahtui. Ajankohta taas oli — päinvastoin kuin F. luulee — tätä syksyä ajatellen suorastaan ihanteellinen niistä syistä, jotka presidentti Kekkonen esitti . . .

F. yrittää vakuutella, että hänen arvailunsa siitä, mitä pääministeri Kosygin sanoi presidentti Kekkoselle, olivat oikeaan osuneet. F. panee mielivaltaisesti pääministeri Kosyginin suuhun sanoja, jotka olisivat mahdollisimman loukkaavia Suomen kannalta. Saa sen vaikutelman, että F. todellakin iloitsisi (eikä vain F. — V.), jos Neuvostoliitto toimisi Suomea kohtaan juuri sillä tavalla kuin F. kuvitelmissaan väittää.

F:llä ei myöskään näytä olevan edes tyydyttävää yya-sopimuksen tuntemusta, koska hän arvelee, että sen nojalla Neuvostoliitolla on noin vain oikeus lähettää Suomeen sotilaitaan. Sellaista oikeutta ei Neuvostoliitolla ole, vaan yya-sopimuksen mukaan maitten välinen yhteistoiminta määräytyy aivan toisella tavalla. Tämä prosessi on jotakin vallan muuta kuin F:n väittämä 300 neuvostoliittolaisen upseerin päivittäinen saapuminen Saimaan kanavan kautta Lappeenrantaan.

F:n väitteet junaliikenteen lopettamisesta yhtä Moskovan junaa lukuunottamatta Helsingin ja Lappeenrannan välillä olivat tietysti täyttä satua. Hän erehtyy myös väitteessään, että Saimaan kanavasopimuksen perusteella kanavassa voidaan esteettä kuljettaa maasta toiseen sotilaallista henkilökuntaa. Tämä on sopimuksen 2. artiklan 1. momentin mukaisesti nimenomaan kielletty . . ."

Nämä Suomen ulkoministeriön julkaisemat F:n antamien uusien "selitysten" selitykset on syytä panna merkille ja muistiin nimenomaan siksi kun tuntuu siltä, että vissien kansalaispiiriemme keskuuteen yritetään väellä ja voimalla levittää samanlaista pajuköyttä sellaisten henkilöiden ja laitosten toimesta, joilla pitäisi olla asioista sekä paremmat tiedot että suurempi vastuuntunto.

Se on myös asia, jota kannattaa miettiä nyt jos ja kun vajaan viikon kuluttua vietettävän Suomen itsenäisyyspäivän yhteydessä yritetään tavalla tai toisella lietsoa ylläkuvatunlaista hurmahenkeä.

TYÖTTÖMYYS YHDYSVALLOISSA

"Tuotannon kasvu ja voimakas työttömyys ovat ratkaisevia USA:n talouden terveyden kannalta." — Prof. John Owen Arizonan yliopistosta.

Kuluvan vuoden alussa ilmoitettiin USA:ssa virallisesti olevan 3 miljoonaa työtöntä. Luvusta kiistellään jatkuvasti, koska tilastojen antama kuva on vain osittainen. Monet, jotka ovat vailla työtä, ovat tilastojen ulkopuolella.

Viralliset tilastot jättävät huomiotta mm. seuraavat kategoriat:

1) osa työläisistä, jotka viime neljän viikon aikana eivät ole onnistuneet saamaan työtä, menettää toivonsa ja jää "kuolleiksi sieluiksi", jotka eivät ole kirjoissa sen enempä työssäolevina kuin työttöminäkään,

2) alle 16-vuotiaat työtä hakevat,

3) ne työläiset, joiden työttömyysavustus on lakannut ja joita tästä syystä ei enää rekisteröidä työttömiksi,

4) lakossa olevat.

Ammattijärjestön lehti — AFL-CIO News — on kiinnittänyt huomiota erääseen Chicagon köyhimpään kulmaan, jonka työttömyysluvuksi tilastot osoittavat 27%, mutta jossa todellisuudessa on 38 pros. vailla työtä. Työttömyys vaihtelee myös vuodenaikojen mukaan: sadon korjuu työllistää vain omana aikanaan, joinakin kuukausina työttömien kokonaismäärä voi nousta 11 miljoonaan. Kaikki nämä tekijät huomioon ottaen voidaan 4.5 miljoonaa pitää keskimääräisenä työttömien määränä.

NUORET JA VÄRILLISET

Työttömyys on suurinta nuorten ja värillisten keskuudessa. Vuoden 1967 lopulla ilmoittivat tilastot, että valkoihoisesta työvoimasta oli 3.8% vailla työtä ja värillisestä työvoimasta (neekerit, puertoricolaiset, meksikolaiset) 8.8 pros. Jossakin New Yorkin Harlemissa luvut ovat tätäkin suuremmat. Yli viidesosa USA:n työttömistä on värillisiä, kun heidän osuutensa väestöstä on noin 10 pros.

Nuorten tilanne on kaikkein pahin. Värillisistä nuorista oli 36.5% vailla työtä vuonna 1967 ja valkoisista nuorista 10.6 pros. Prof. Fabricant New Yorkista ennustaa nuorten työttömyyden kasvua. Samantapainen on tilanne naisten kohdalla.

Työttömien ohella on useita ryhmiä joiden elintaso ei vastaa rikkaasta Amerikasta annettua yleiskuvaa. Työministeriön mukaan on maassa miljoonia perheenhuoltajia, joiden ansiotaso ei yllä amerikkalaiseen minimiin.

12 miljoonaa ihmistä, jotka muodostavat 15 pros. työvoimasta, on poissa sosiaalisesti tuottavasta työstä. Heistä (viime helmikuussa) oli 3.2 milj. työttömänä, 3.4 milj. asevoimissa ja 5.4 milj. sotateollisuuden palveluksessa.

AUTOMAATIO SYÖ TYÖPAIKKOJA

Työttömyydestä on muodostunut ripeästi edistyvän automaation yhteydessä amerikkalaisen elämäntavan pysyvä ilmiö.

AFL-CIO:n tutkimusosasto ilmoittaa, että teollisuustuotanto vuoden 1967 ensimmäisellä puoliskolla oli automaation ja uuden tekniikan ansiosta 70 pros. korkeampi kuin 1953 työvoiman määrän pysyessä ennallaan. Autoteollisuus on vuoden 1960 jälkeen nostanut tuotantoaan 40 prosentilla, mutta saavuttanut tämän tuloksen käyttämällä 25 pros. vähemmän työläisiä kuin 1960. Vuoden 1953 ja 1967 välisenä aikana vähennettiin rautateiltä 600,000 työntekijää. Vuonna 1947 työskenteli kaivoksissa 600,000 miestä, viime vuonna oli luku laskenut 100,-000:nteen.

Myös terästeollisuudessa uhkaa kehittyvä automaatio vähentää työpaikkoja, vaikka sotatilaukset toisaalta pitävätkin huolta korkeasta tuotantotasosta. Vuonna 1941 tarvittiin 20 miestä tuottamaan tonni terästä, nyt tullaan toimeen 10 miehellä terästonnia kohden.

KARKAAVA PÄÄOMA

Amerikkalaisen yksityispääoman ulkomaiset investoinnit viime 10 vuoden aikana (37,000 miljoonaa dollaria, jotka ovat tuoneet voittoina takaisin kotiin 46,000 miljoonaa dollaria) ovat johtaneet siihen, että USA:han tuodaan muissa maissa sijaitsevien amerikkalaisten yhtiöiden tuotteita, jotka muutoin olisi valmistettu kotimaassa. Tämä vähentää osaltaan kotimaista työllisyyttä.

elintaso katsotaan virallisesti köyhyydeksi. Vaikka värillisten enemmistö kuuluukin tähän kategoriaan, on kaksi kolmasosaa USA:n köyhistä valkoisia ja yli puolet on alle 21 vuoden ikäisiä.

Suurten yhtiöiden voitot (verojen vähentämisen jälkeen) ovat nousseet 74.5 pros. ja voittojen jako 69 pros. Teollisuustyöläisten nimellinen viikkopalkka on noussut 24 pros. eli palkan ostokyvyn mukaan laskettuna 11 pros.

AMMATTIJÄRJESTÖN ROOLI

Ammattijärjestö AFL-CIO on tässä tilanteessa kokonaan todellisuuden ulkopuolella. Se asennoituu imperialismia myötäillen ja mm. kannattaa Johnsonin Vietnam-politiikkaa. Vuonna 1955 tapahtuneen ammattijärjestöjen yhdistämisen jälkeen ei liitto ole pystynyt värväämään uusia. Tämä koskee varsinkin eteläisvaltioiden alipalkkaryhmiä.

Erään AFL-CIO:n komitean tutkimuksen mukaan on 32 prosentilla ammatillisesti järjestyneiden työläisten perheistä 5,000—7,000 dollarin vuositulot ja 46 prosentilla 7,500—15,000 dollarin. Vain 22 prosenttia kuuluu alle 5,000 dollarin vuosituloisiin. Ammatillisesti järjestyneet ansaitsevat siten huomattavasti yli maan keskipalkan.

Viime 15 vuoden aikana on ammatillisten järjestöjen jäsenmäärä pysynyt suurin piirtein ennallaan. Järjestäytymisessä tapahtunut pieni lisäys on lähes kokonaan tullut virkamiespiireistä. Alipalkkaryhmät ovat ammatillisten järjestöjen ulkopuolella.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Jalmar Salonen, Kirkland Lake, Ont., täyttää marraskuun 25 päivänä 88-vuotta.

Antti Lehtisaari, Kapuskasing, Ont., täyttää marraskuun 30 päivänä 70-vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Vietnam

FNL:n TAVOITTEET

Kansallinen vapautusrintama on taistellut 14 vuotta amerikkalaista hyökkäystä vastaan, jonka tarkoituksena olisi tehdä Etelä-Vietnamista USA:n taloudellinen, poliittinen ja sotilaallinen satelliitti ja estää Vietnamin kansan yhdistyminen ja kasvu itsenäiseksi kansakunnaksi. Taistelun nykyisessä vaiheessa vapautusrintama on esittänyt seuraavan ohjelman Vietnamin kysymyksen poliittiseksi ratkaisuun pääsemiseksi:

FNL VOITTOON

1 Etelä-Vietnamin taistelee päättäväisesti pyhien oikeuksiensa puolesta, se taistelee itsenäisyyden, demokratian, rauhan, puolueettomuuden, kukoistuksen ja isänmaan lopullisen yhdistämisen puolesta.

2. Amerikkalaisten imperialistien on lopetettava hyökkäyssotansa Vietnamia vastaan, vedettävä omat ja liittolaistensa joukot pois Etelä-Vietnamista ja purettava kaikki tukikohdat Etelä Vietnamista.

3. Etelä-Vietnamin kansan on saatava ratkaista sisäiset asiansa FNL:n poliittisen ohjelman mukaisesti ilman ulkopuolista sekaantumista: on muodostettava kansallinen ja demokraattinen laajapohjainen hallitus ja suoritettava yleiset vapaat vaalit Etelä-Vietnamissa.

4. Kysymys Vietnamin yhdistämisestä on ratkaistava molempien kansojen kesken rauhanomaisin keinoin, neuvottelujen ja keskinäisten sopimusten pohjalta, ilman ulkopuolista sekaantumista maan sisäisiin asioihin.

5. Etelä-Vitnamin on noudatettava rauhanomaista ja puolueetonta politiikkaa rauhan merkeissä. Se ei tule missään muodossa mukaan sotilaallisiin liittoutumiin ulkovaltojen kanssa. Etelä-Vietnam solmii ystävälliset suhteet kaikkiin maihin rauhanomaisen rinnakkaiselon viittä periaatetta noudattaen.

CIA:n toiminta Suomessa on lopetettava

Helsinki. — Järjestömme on sitä mieltä, että CIAn toiminta maassamme on kansallisia etujamme ja kansamme turvallisuutta vaarantavaa ja sellaisena nopeasti lopetettava, sanotaan Sodan ja fasisminvastainen työ ry:n oikeuskanslerille osoittamassa kirjelmässä.

Tämän tehtävän nopeaa ja perusteellista suorittamista vaatii myös kiristynyt kylmän sodan tilanne, joka on syntynyt Euroopassa NATOn viimeaikaisten toimenpiteiden ja uhkausten seurauksena, sanotaan kirjelmässä.

Siinä esitetään, että oikeuskansleri maamme ylimpänä oikeudenvalvojana määräisi suoritettavaksi tutkimuksen amerikkalaisen vakoilujärjestön rahoitustoiminnasta Suomessa ja että samalla selvitettäisiin mistä syystä maamme oikeus- ja turvallisuusviranomaiset eivät ole näitä asioita selvittäneet, vaikka se on niiden nimenomainen tehtävä.

Kirjelmässä viitataan SAJ:n tapaukseen, järjestön entisen tutkimussihteerin maisteri Koljosen julkisuudessa suorittamiin paljastuksiin, joissa on mainittu CIA:n suorittamasta Ammattijärjestön toiminnan rahoittamisesta. Myös todetaan, että Maailman nuorison ja ylioppilaiden kansainvälisen festivaalin aikana Helsingissä vuonna 1962 todettiin CIA:n rahoittaneen maassamme painettuja painotuotteita ja olleen järjestettyjen mellakoiden takana toimeksiantajana ja taustavoimana.

Oletamme, että oikeus ja turvallisuusviranomaisemme ymmärtävät yhtä hyvin kuin muutkin kansalaiset, että vieraan vallan vakoilujärjestö ei jakele rahamääriä kenellekään ilman sellaisia vastapalveluksia, jotka edistävät tämän vieraan vallan tarkoitusperiä, sanotaan kirjelmässä. Edelleen viitataan CIA:n nimenomaiseen sotilaalliseen ja sotilaspoliittiseen luonteeseen.

SÄTEILY JA AVARUUSLENNOT

Neuvostoliittolaisen avaruusaluksen Sojuz-3:n lennon aikana astrofysikaaliset observatoriot ja geofysikaaliset asemat rekisteröivät Auringon aktiviteetin suurenemisen. Mutta aluksen ikkunoista mitatut Auringon säteilyn määrät vastasivat laskelmia eivätkä ylittäneet kosmonauteille vahingollista määrää.

Seuraavassa selostus siitä, miten taataan avaruuslennoilla suoja säteilyä vastaan.

Avaruussäteilystä tehdyt biologiset kokeet ja fysikaaliset tutkimukset ovat kiinnittäneet asiantuntijoiden huomion uuteen ongelmaan avaruuslennoilla tarvittavaan suojaan säteilyä vastaan. Kysymys ei ole vain kosmonauttien joutumisesta säteilyvaaraan, vaan myös säteilyn epäsuotuisasta vaikutuksesta elämän turvaamiseksi välttämättömiin järjestelmiin, materiaaleihin ja laitteisiin.

Avaruusalusta väijyy galaktinen säteily, Auringon leimahdusten ja Maan säteilyvyöhykkeiden säteily. Sitä paitsi nykyaikana on tulossa todellisesti vielä yksi neljäs säteilylähde — ihmisten suunnittelemat ja lennoilla mukana olevat ydinlaitteet. Muille planeetoille laskeuduttaessa avaruusaluksen miehistöt saattavat joutua luonnollisen radioaktiivisen säteilyn vaikutuksen alaiseksi.

Galaktista avaruussäteilyä saavat aikaan protonit, alfahiukkaset ja raskaat ytimet. Mutta suurimman annososan — aina 70 prosenttia — antavat ytimet, joiden lataus on yli 3. Säteilyn voimakkuus vapaassa tilassa vaihtelee Auringon aktiivisuuden minimi- ja maksimiaikoina.

Auringon leimahdusten säteily on eritehoisia protoneja ja alfahiukkasia. Jopa ohutkin suoja tekee alfahiukkasten osuuden merkityksettömäksi. Auringon leimahdusten protonisäteily taas vaihtelee leimahduksesta toiseen spektrin kovuuden mukaan. Sen yhteydessä voi esiintyä huomattavaa vähentymistä absorboiduissa annoksissa kehon eri osissa aluksen suojan ollessa suhteellisen ohut.

Auringon leimahdusten säteilystä aiheutuva panos kokonaisannokseen vaihtelee avaruuslennon pituuden mukaan. Lyhyillä lennoilla on säteilyn todennäköisyys melko pieni. Aivan toinen on säteilyn vaara pitkällä avaruuslennolla. Kun otetaan huomioon Auringon leimahdusten erilainen spektrikoostumus, on todennäköistä, että jopa suojan ollessa paksukin, esim. miehistön ollessa erikoisvalmisteisessa paksuseinäisessä säteilysuojakammiossa, keskimääräinen annos 600 lentovuorokauden aikana saattaa olla noin 20 yksikköä.

Tähän on lisättävä Maan säteilyvyöhykkeiden vaikutus. Suurtehoisista protoneista muodostuneen sisäisen säteilyvyöhykkeen annosteho voi olla 30 yksikköä/vrk. Lyhytaikaisesti Maan sisäistä säteilyvyöhykettä läpäistäessä 10—30 minuutin ajan esim. kuulennolla, annos on vain muutamia yksikköjä.

Maan säteilyvyöhykkeen protonien osuus kokonaisannoksesta tulee oleellisen suureksi, kun käytetään pienitehoisia moottoreita siirtymiseen Maan kiertävältä radalta planeettojen väliselle radalle. Niinpä esim. kun suoritetaan aluksen spiraalivauhditusta sähköraketinmoottorilla tasossa 30—60 vrk aikana, annos on 50—100 yksikköä.

Maan ulkoisen säteilyvyöhykkeen keskuksessa tarvitaan elektronien säteilytehon laskemiseen sallittuun määrään suoja, jonka paksuus on noin 5 g/cm².

Jos käytetään erästä klassista suojelumenetelmää säteilyä vastaan Maan olosuhteissa — lisäämällä avaruusaluksen kuoren paksuutta — voidaan epäilemättä merkittävästi alentaa sen seinien taakse absorboituvaa annosta. Mutta alkeellisimmatkin laskelmat osoittavat, että sellainen suoja on mieletön ja mahdoton, koska nykyaikaisen avaruusaluksen paino on rajoitettu. Kenties tulevaisuudessa joudutaan rakentamaan erityinen säteilysuoja aluksen yhteen osastoon miehistön suojaamiseksi Auringon leimahdusten ja Maan säteilyvyöhykkeen kautta kulkemisen aikana. Mutta tämän suojakammion ollessa mitoiltaan rajoitettukin, halkaisijaltaan 2—3 metriä säteilymäärän alentamiseksi pitkäaikaisella planeettojen välisellä lennolla viiteen yksikköön/vuosi, mikä vastaa maanpäällisiä normeja, tarvittaisiin 100 tonnin painoinen suoja.

Säteilysuojan toinen aspekti on kosmonauttien mahdollisen säteilyvaaran ankarien normien laatiminen. Laskelmat osoittavat, että pitkäaikaisella lennolla kahteen vuoteen saakka suositellun annoksen muuttuminen vaaran arvioinnin kriteerinä 10 yksiköllä kokonaisannoksesta 100—150 yksikköä vuodessa johtaa säteilysuojan painon muuttumiseen suunnilleen tonnilla.

Niin muodoin on etsittävä kompromissia toisaalta avaruusrakettitekniikan mahdollisuuksien ja toisaalta ihmisen kyvyn väliltä toteuttaa aiottu lento-ohjelma määrätyn säteilyriskin vallitessakin. Sitä paitsi tulee ottaa huomioon aluksen erilaisten järjestelmien luotettavuus ja itse lento-ohjelman toteuttaminen.

Avaruuslentojen säteilysuojan suunnittelussa on määriteltävä riskiannoksen määrä pitkäaikaisia lentoja varten ja sen ylittämisriskin merkitys — ne tulevat olemaan suunnittelun kriteerit, säteilyturvallisuuden olosuhteita luotaessa. Näiden suureiden perusteleminen on avaruussäteilybiologian tärkeimpiä tehtäviä lähiaikoina.

Nykyisin on saatu paljon aineistoa, joka koskee protonien biologista vaikutusta. On suoritettu lentokokeita säteilyn akuuttisen vaikutuksen arvioimiseksi ja kijöiden vaikutuksen määrittelemiseksi. On suoritettu sarja erityisiä säteilybiologisia lentokokeita avaruusaluksilla ja tekokuilla, mukaanluettuna biologinen tekokuu Kosmos-110.

Erityisiä vaatimuksia asetetaan säteilysuoja-alueille, jotka kuuluvat aluksen miehistön lääkevarastoon. Niiden tulee olla tehokkaita elimistön joutuessa pieniannoksisen säteilyn kohteeksi ja erilaisten ionisoivien säteilylajien vaikuttaessa. Suositeltujen lääkeaineiden tulee olla vähätoksisia, koska niitä käytetään useaan kertaan lyhyen ajan kuluessa eivätkä ne saa alentaa elimistön reagointikykyä.

Jopa tarkka dosimetrinen informaatiokin, joka tulee aluksesta absorboidun annoksen suuruudesta, on riittämätön vastaavien parannus- ja ehkäisytoimenpiteiden määräämiseksi — ihmisen henkilökohtaisen säteilyherkkyyden alue on liian suuri. Absorboidun annoksen ollessa suuruudeltaan sama saattaa kehittyä eri vaikeusasteisia säteilysairauksia. Sen yhteydessä tulee välttämättömäksi laatia elimistön säteilytartunnan vaikeusasteen arviointikriteeri ja metodi välittömästi aluksessa. Valittujen kriteerien tulee olla spesifisiä, hyvin toteutua vastaavia ja antaa mahdollisimman täydellinen kuva kosmonautin kunnosta. Sitä varten on edellytettävä aluksen tutkimuksen saatavan lääketieteellisen informaation vastaava muokkaus ja rinnastus säteilybiologian kannalta.

Avaruuslentojen säteilyturvallisuuden ongelman ratkaisemisessa on paljon tehtävää. Mutta kokemus, jonka ihmiskunta on saanut avaruuskauden alkuaikoina, antaa tilaisuuden järkevästi arvioida avaruussäteilyn vaaraa, laatia kriteerit tämän vaaran määrälliselle arvioinnille ja kehittää tehokkaita toimenpiteitä lentäjien suojelemiseksi säteilyltä. — Prof. Juri Grigorjev.

PÄIVÄN PAKINA

VIILEÄHKÖÄ RAKKAUTTA

Jotkut epäuskoiset ovat olleet kauan aikaa sitä mieltä, että Etelä-Vietnamin asukkaat rakastavat ja kunnioittavat "avustajiaan" osapuilleen samalla tavalla kuin eläintarhassa kävijät ihailevat häkeissään ketterästi liikkuvia apinoita.

Apinat ovat mukavia katsella — mutta kukaan ei silti halua sen läheisempiin suhteisiin niiden kanssa ryhtyä.

Eräät Saigonista viimeaikoina tulleet uutistiedot ovat edelleen vahvistaneet sitä käsitystä, että etelävietnamilaiset yleensä (erotettuna ostetuista ja palkatuista marionetteista, sekä mustan pörssin kauppiaista ja kyseenalaista laatua olevien yöklubien omistajista) ovat sitä enemmän mielissään, mitä loitompana he saavat olla yhdysvaltalaisista "auttajistaan".

"Puolueellisuusväitösten" välttämiseksi lienee paikallaan, että puhutaan näistä asioista suulla suuremmalla, eli lainaamalla erään suurlehden kirjeenvaihtajan Saigonista marraskuun 25 pnä lähettämästä katsauksesta.

Koo. kirjeenvaihtaja — Georgie Anne Geyer on hänen nimensä — aloitti Saigonin kirjeensä toteamuksella: Saigonin ja Washingtonin kinastelu viime kuussa viittaa surulliseen mutta tosiperäiseen seikkaan — kahden sotaliittolaisen välillä ei ole mitään tunnesiteitä.

Ja sitten:

— Viisitoistavuotisen Vietnamin asioihin sekaantumisen jälkeen nämä maat ovat vieläkin verrattavissa kahteen henkilöön, jotka ovat sivuuttaneet toisensa pimeässä.

Ei ole kysymys vain siitä, että kauan aikaa Yhdysvaltain hyvänä ystävänä tunnettu tiedoitusministeri Ton That Thien tuli tokaisseeksi Amerikan puolueelle v. 1963 tapahtuneeseen presidentti Ngo Dinh Diemin murhaan viitaten:

"Te amerikkalaiset tapoitte yhden presidentin siksi kun hän halusi neuvotella kommunistien kanssa ja nyt haluatte tappaa toisen siksi kun hän kieltäytyy neuvottelemasta heidän kanssa."

Eräs toinen poliitikko sanoi katkeroituneena: "Venäläiset ja pohjoisvietnamilaiset ovat tovereita. Ranskalaisten ja vietnamilaisten välillä oli ainakin joitakin kulttuurisuhteita. Mutta amerikkalaiset ja vietnamilaiset — me emme ole edes ystäviä."

Ja kirjoittaja jatkaa:

Nämä kaksi kansaa on kaukana toisistaan, kohtaamatta toisiaan, vaikka ovat kuolleet yhdessä. Muutamia poikkeuksia lukuunottamatta ei ole mitään syvää ystävyyttä amerikkalaisten ja vietnamilaisten välillä.

Amerikkalaiset sotilaat puhuvat miltei aina halveksuvasti vietnamilaisista sotilaista ja harvoin puhuvat välittömästi heille lainkaan. Vietnamilaiset näkevät vain amerikkalaisten suuren materiaalivoiman ja ajattelevat, että muuta ei Amerikassa olekaan.

Vieläpä nuoret, amerikkalaismallisesti työskentelevät, sanoo kirjoittaja, katsovat että he eivät saa mitään innostusta USA:sta. Tällaiseksi "idealistiksi" sanotun nuoren vietnamilaisen, Doan Thant Liemin kerrotaan sanoneen:

"Te amerikkalaiset yliarvioitte materiaalisen ylivoimanne. Teillä ei ole meille mitään annettavaa psykologisesti ja poliittisesti. Te ette voi auttaa meitä muuten kuin sotilaallisesti."

Kirjoittaja lisää puolestaan ylläesitettyyn:

Ongelman yhtenä osana onkin se, että Yhdysvallat on tuonut Viet namiin eräitä kehnoimpia ominaisuuksiaan; kelvottomimman kulttuurinsa, mädän virkakunnan tukemisen ja sotilasmahdin korskeuden

Eräs nuori kommunisti-vastainen vietnamilainen journalisti seisoi eräänä päivänä maaseudulla seuraten Yhdysvaltain ilmavoimien suunnattoman suurta voimannäytöstä ilmassa.

"En voi välttää tunnelmaa, että amerikkalaiset eivät edusta täällä mitään muuta kuin materialismia," hän sanoi, "ja että toinen puoli edustaa idealismia. Ja jollakin tavoin minun on uskottava että idealismi voittaa."

Täten, amerikkalaisten pitäessä vietnamilaisia anastajina ja epärehellisinä, vietnamilaiset suhtautuvat samalla tavalla amerikkalaisiin.

"Heistä (vietnamilaisista) tuntuu, että meidän toimenpiteemme perustuvat kokonaan omaan etuumme", sanoi Vietnamia useita vuosia tutkinut eräs yhdysvaltalainen sosiaali-tiedemies. "Heistä tuntuu, että me vapautimme itsemme Diemistä kun se sopi tarkoitukseemme, että me olemme valmiina vapauttamaan samalla tavalla itsemme kaikista muistakin."

Näin mainittu kirjeenvaihtaja Saigonista.

Tätä taustaa vasten on myös ymmärrettävissä miksi Saigonin hallituksen "ei koskaan neuvotella" julistus kutistui lopulta niin lyhyeksi!

Diemin kuvan muistaminen saa näes minkä tahansa sätkyäijän muistamaan että rivissä on oltava hiljaa. — Känsäkoura.

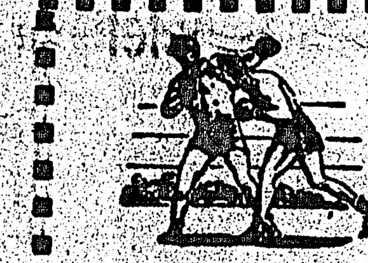

Urheilua

KATKELMA OLYMPIALAISISTA

Ne etukäteen tehdyt ennustukset Mexicon olympialaisten epäonnistumisesta eivät pitäneet paikkaansa, vaan olivat ne mitä parhaiten onnistuneet, niin johdon kuin kilpailutulostensakin puolesta. Jos emme huomio sitä, että etenkin pohjoismaalaiset menettivät paljon sen epäedullisen ilmaston tähden mikä ei sopinut heille.

Niin kuin Amerikan osalle, nämä olivat mitä parhaiten onnistuneet koska he olivat rakentaneet jo vuosia sitten Lake Tahoen urheilukentän, joka on samalla korkeusasteella kuin oli olympiastadion, jossa he olivat antaneet mitä parhaan koulutustyön urheilijoilleen. Tietenkään ei tällaiseen ollut mahdollisuuksia millään muilla kansallisuuksilla. Näin ollen muodostui näistä kilpailuista ehkä liian yksipuoliset.

Kuitenkin on huomioitava heidän huippumiehensä jotka olivat siksi korkeatasoista luokkaa että joka tapauksessa he olisivat voittaneet, olivatpa olympialaiset olleet missä tahansa.

Näytti siltä että kaikki tulokset ovat jo niin huipussaan ettei niihin ylety jos ei ole vartalo, tekniikka ja koko fyysillinen kunto juuri sitä kilpailulajia varten.

Koska sain paikanpäällä nähdä noita kuuluisuuksia niin kuvailen joitakin heistä.

Katselin kuulantyönnön alku- ja loppukilpailut. Amerikkalainen Matson 6 jalkaa 4 ½ tuumaa pitkä, paino 265 paunaa. Kun hän työnsi oli se vauhdinotto riuska ja mitä parhain malli siinä. Vaikka oli hirveän kuuma silloin loppukilpailuissa hän puki paljon vaatetta ylleen heti työnnön jälkeen ja oli jatkuvasti liikkeellä. Kerran hän kurkisti kirjanpitäjän olan ylitse nähdäkseen tuloksia.

Hopean voittaja Amerikkalainen Woods, painoi 300 paunaa, vaan oli vähäsen lyhyempi Matsonia.

Neuvostoliiton Gusthhin joka tuli kolmanneksi kolmen sentin häviöllä edellisestä, oli aivan samaa kokoa kuin Woods, vaan vielä paljon komeammat lihakset.

Suomalainen Matti Yrjölä yksi kauniimpia ja komeimpia miehiä koko kentällä, vaan tuollaiset tulokseet olivat mahdottomat hänelle.

Seiväshyppy suoritettiin aivan kuulantyöntöpaikan vieressä ja niin ollen sain aivan vieresta seurata sitä, ainoastaan rata välissä.

Kaikki nuo seiväshyppääjät olivat saman tyyppisiä vartaloltaan, siis hoikanlaisia, kuitenkin erittäin voimakkaat alaraajat.

Siinä näin suomalaiset osanottajat Ala-Rodun ja Mustakarin. Samoin hekin kevyet vartaloltaan. Kuitenkin heitä katsellessa näyttivät enempi aralta tai ujolta toisten joukossa.

Ennen karsintojen alkamista saivat kilpailijat verrytellä ja kokeilla hyppyjään tuohon "foomipehmekkeelle" noin puolen tunnin ajan.

Rima oli aloitekorkeudessa 4 m 20 cm, josta jokainen näytti menevän aivan helposti, vaan mitenkä Mustakari siinä harjoitellessaan löi otsansa rimaan, joka oli metallinen ja niinpä tuli iso haava siihen. Vaikka hän heti painoi kädellään siihen, niin veri lensi niin että luulimme pahemminkin käyneen. Kohta tuli lääkäri ja paarit, vaan siinä hänelle laitettiin seitsemän tikkiä, sidottiin ja pestiin. Jonkun aikaa loikoiltuaan hän tuli radan ylitse lähelle katsomoa jossa oli eräs suomalainen mies jolle hän puhui. Kuulin sen miehen sanovan, että sinun on hypättävä, ettei tuollainen haava mitään haittaa, antaa vaan lisää terästä.

Kuitenkaan Mustakari ei läpäissyt karsinnoista, vaan Ala-Rotu meni ensi kerralla yli 4m 90cm, joka oli karsinnan raja. Siitä kyllä jäi suurin osa pois, myöskin ruotsalaiset.

Ainoastaan kerran Seagren hyppäsi, otti seipäänsä ja lähti pois.

Neuvostoliiton Bliznetsov pudotti kahdesti 4 m 80 cm korkeudesta, vaan viittasi kädellään, että nostakaa ylemmäksi ja niin hän meni helposti yli 4 m 90 cm.

Jokaisella hyppääjällä oli kaksi seivästä kotelossa jotka he itse kantoivat kentälle ja pois sieltä. Heti kun oli hyppynsä suorittanut sai lähteä pois.

Kuitenkin se on niin pitkävetistä että nuo karsinnat kestivät kolme tuntia, sillä niitä ei voi hoputtaa, jos jossain niin siinä on sitä teknikoimista ja mittaamista jokaisella omalla tavalla.

Siitä lähti yksi saksalainen sinne katsomoon päin, vaan ennen kun hän ehti reunalle asti oli toimitsija perässä ja palautti hänet takaisin. Kukaan ei saanut kentältä poistua kesken kilpailunsa. Eikä kukaan muut päässeet sinne kuin ne kilpailijat jotka silloin ottivat osaa, sekä toimitsijat.

Korkeushyppyä katsellessa tuli siihen käsitykseen että alaraajat pitää olla aivan yliluonnollisen voimakkaat joissa on vieterimäiset lihakset ja yläruumis niin kuin ei luusttoa olisi ollenkaan. Amerikkalainen Fosbury vasta 19 vuotias, joka myös todistaa sitä että sekin urheilulaji on niin huipussaan että jollain uudella menetelmällä tullaan jatkamaan sen korkeustasoa, niin kuin hän sen esitti.

Siellä urheilulehdissä oli hyvin paljon haastatteluja Neuvostoliiton voimistelijoilta ja urheilijoilta. Ei mitenkään huonoja heistä, vaan näytti että mielenkiinto oli heitä kohtaan.

Kerran oli tähän tapaan. Haastattelija kysyi heidän valmentajaltaan että jos he ovat pettyneitä siitä kun amerikkalaiset ovat paljon edellä heistä mitallisadossa. Niin hän vastasi että ei mitenkään, vaan ovathan he voittaneet useampia lajeja ja niin myös tyytyväisiä koska tietävät myöskin ettei tämä ilmanala ole paras mahdollinen heille. Sekä että heidän joukossaan on paljon nuoria ensikertalaisia, lisäten että taas neljän vuoden kuluttua nähdään ja paremman onnistumisen toivossa.

Zatopekista oli komea etusivun kuva kun hän juoksi edellä harjoituksissa. Kuitenkaan hän ei ollut siinä juhlamarssissa mukana.

Uuno Korpi

Ruotsistakin Suomalaisia liittojuhlaan

Helsinki — Ruotsin Suomalaisten Seuran urheilujaoston puheenjohtaja Kari Kantoluoto, joka tunnetaan entisenä Ykspihlajan Reiman urheilijana, on ilmoittanut Tukholmasta, että sieltä menee lentopallojoukkueTUL:n VII Liittojuhlan kilpailuihin 7—8. kesäkuuta.

Samassa yhteydessä Kantoluoto kertoi Ruotsin suomalaisten kiinnostuksesta TUL:n 50. juhlavuotta kohtaan. Tämän johdosta hän pyysi lähettämään jäsen- ja ystävyyslahjakeräyksen adresseja, jotta lahden takana voitaisiin osallistua juhlavuottaan viettämään valmistautuvan Työväen Urheiluliiton onnittelemiseen.

Tukholmasta tullut soitto otettiin TUL:n toimistossa ilolla vastaan, samoin otetaan vastaan Ruotsin suomalaisten lentopallojoukkue liittojuhlakisoihin ja onnitteluadressit ovat postin mukana matkalla kohti Tukholmaa.

Kauneimmat

KUKAT

HEIKKI HÄRMÄN

MUISTOLLE

Kuoli joulukuun 11 pnä 1967.

Vaimosi HEDVIG

Montreal, Que.

Ulkoministeri Karjalainen:

N-LIITON KAUPPA ON SUOMELLE TALOUDELLISESTI EDULLISTA

Helsinki. — Jokainen lisätuontierä, laajentaa mahdollisuuksiamme saada aikaan lisävientiä Neuvostoliittoon, mikä puolestaan tietysti vaikuttaa samalla tavoin elvyttävästi tuotantoon ja työllisyyteen maassamme kuin mikä muu vienti tahansa, sanoi ulkoministeri Karjalainen puhuessaan keskustapuolueen piirikokouksessa Hämeenlinnassa.

Puhuja korosti, että lisätuonnin vastustamiseen ei tällöin riitä perustelu, että ostot muodostaisivat ehkä vain suhteellisen pienen osan koko tuonnista Neuvostoliitosta. Puheessaan hän tarkasteli erityisesti ulkomaankauppapolitiikkaa ja Suomen muita ulkomaisia taloudellisia suhteita.

Euroopassa on nyt kolme kauppapoliittista ryhmittymää: Euroopan Vapaakauppa-alue, Euroopan Talousyhteisö ja sosialististen maitten talousryhmittymä Komekon, jatkoi ministeri. Neljättä, Pohjoismaitten yhteistyöryhmittymää, Nordek:ia, yritetään parhaillaan. Eurooppaan on siis muodostunut erilaisten kauppapoliittisten hankkeiden todellinen viidakko. Vasta tulevaisuus osoittaa, kuinka paljon hyötyä tai vahinkoa tällaisesta eriseuraisuudesta Euroopan maille tulee olemaan, totesi puhuja.

Viime aikoina on runsaasti keskusteltu Suomen kaupasta Neuvostoliiton kanssa. On syytä painokkaasti todeta, että tämä kauppa kokonaisuutena katsoen on ollut maallemme puhtaasti taloudellisestikin katsoen edullista kauppaa, huomautti ulkoministeri.

Parhaillaan käydään suomalaisneuvistoliittolaisten kauppakomission puitteissa alustavia keskusteluja perustasta, jolle viides viisivuotissopimus vuosiksi 1971—75 olisi rakennettava. Kuten ennenkin nämä keskustelut on käyty tasavertaisuuden asiallisuuden ja luottamuksen ilmapiirissä ja kummallakin puolella on hyvä halu turvata maittemme välisen kaupan kasvu noina tulevina vuosina. Perusongelma on, miten voisimme lisätä meille sopivaa tuontia Neuvostoliitosta, jotta siten oman taloutemme edun vuoksi voisimme turvata vientimme kasvun Neuvostoliittoon, tähdensi ministeri Karjalainen ja jatkoi:

Kaikki maamme tarpeisiin sopivat uudet tuontiartikkelit — suuret ja pienet — jotka on edullista ostaa Neuvostoliitosta, ovat tässä mielessä kauppapoliittisesti tervetulleita.

Lisätuonnin vastustamiseen ei siis riitä perustelu, että se ehkä muodostaisi vain suhteellisen pienen osan koko Suomen tuonnista Neuvostoliitosta.

NL esinäytöksenä Tukholman MM-kisoihin

Moskova. — Neljän maan, Canadan, USA:n, Suomen ja Neuvostoliiton maajoukkueet aloittavat ensi sunnuntaina viikon kestävän jääkiekkoturneen Moskovassa. Kaikille joukkueille turnee on eräänlainen esiharjoitus Tukholmassa maaliskuun puolivälissä alkavia MM-kisoja varten. Tammikuussa Neuvostoliiton maajoukkue matkustaa Canadaan ja pelaa siellä neljä ottelua.

Moskovaan saapuneiden tietojen mukaan Canadan maajoukkueessa pelaa 7—8 jääkiekkoilijaa viime talven olympiajoukkueesta.

Neuvostoliitto on ilmoittanut kumpaankin joukkueeseensa 22 pelaajaa. Kaikki Grenoblen olympiamiehet Viktor Blinovia lukuun ottamatta ovat mukana. Puolustajan paikalla lujaa laukonut Blinovhan sai kesällä tapaturmaisesti surmansa.

Neuvostoliiton joukkueen johto on edelleen Arkaddi Tshernyshevin ja Anatoli Tarasovin luotettavissa käsissä. Tukholman MM-kisajoukkueeseen katsastettavien 44 pelaajan joukossa on runsaasti nuorta, tuskin silti ainoatakaan syksyllä toisen maajoukkueen nimellä Suomessa vierailleessa kokoonpanossa. Sarjaotteluissa loistavia maalivahtitaitoja esittänyt leningradilainen 20-vuotias Shapovalov on eräs varmimmista. Hyökkääjä-pelaajat ZSKA:n Harlamov sekä Spartakin Martinjuk (23) vetävät myös ensi kertaa maansa edustusasun ylleen.

Kumpikaan isäntämaan joukkueista ei edusta maan tämän hetken kovinta tasoa. Parhaat puolustajat ovat sijoitettu "kakkoseen" ja parhaat hyökkäykset "ykköseen".

Sapunov Suomeen

Helsinki — Gennadi Sapunov, jota pidetään eräänä kaikkien aikojen hienoimpana painijana siitäkin huolimatta, ettei sijoittunut Mexicossa, on TUL:n vieraaksi saapuvassa Neuvostoliiton Spartakin joukkueessa, joka ottelee 30. 11.—1. 12. Voikkaalla ja 5. 12. Pateniemessä

Joukkueen johtajana toimii Leksin ja valmentajana Spartakin päävalmentaja Gromyko. Painijoiden nimilista on seuraava: Perfenenko, Nasarenko, Merkulov, Sapunov, Ikumenov, Olenik, Pettil ja Smakov. Joukkue on varsin kovaa tekoa, sillä Ikumenov ja Sapunov ovat molemmat olleet myös Neuvostoliiton maajoukkueessa ja EM-kisoissa mitaleilla.

Paul Lustre koetteli yleisön äänijänteitä

Helsinki — Viipurin Nyrkkeilijöiden 6—4 voittoon päättyi viime viikonlopulla Urheilutalossa käyty nyrkkeilyottelu tanskalaista Aalborgin joukkuetta vastaan. Kari Merosen voitto tyrmäyksellä toisessa erässä vastustajastaan Per Falk Christensenistä oli illan vakuuttavin kunnonnäyte, mutta ansiokkaasti pisteet Suomelle ottelivat myös Jouko Lindberg, Risto Meronen, Esa Järvinen, Heikki Maijanen ja Jorma Väisänen.

Eniten yleisön äänijänteitä koetteli kuitenkin ottelu sarjassa 67 kiloa, jossa Paul Lustre pisti kolmannessa erässä rallin päälle, mutta ei saanut tanskalaisen John Larsenin piste etumatkaa kiinni, vaan hävisi 2—1.

Viipurin Nyrkkeilijäin joukkue oli "hieman" vahvistettu, sillä isäntäseuran jäseniä nähtiin kehässä ainoastaan kolme.

Naisten 80 m. aidat siirtyivät historiaan

Bryssel. — Kolme uutta naisten lajia lisättiin yleisurheilun EM-kilpailujen ohjelmaan Kansainvälisen amatööriurheiluliiton Eurooppan komitean päätöksellä sunnuntaina Brysselissä. Lajit ovat mukana jo seuraavissa EM-kilpailuissa, jotka pidetään syyskuussa Ateenassa.

Uudet lajit ovat 1.500 m, 100 m:n aitajuoksu, joka korvaa 80 m:n aitajuoksun ja 4x400 m:n viestinjuoksu

Kongressissa päätettiin myös EM-kilpailujen osanoton karsintarajat. Kolmen uuden lajin osalta sitä ei kuitenkaan määrätty, ja ainoana rajoituksena on, että kukin maa saa asettaa korkeintaan kolme edustajaa 1,500 metrille ja aitajuoksuun. Viestissä pätevät entiset säännöt, joiden mukaan kutakin maata edustaa yksi joukkue.

L-Saksasta kolme karkuria Suomeen

Bonn. — Kolme länsisaksalaista sotilaskarkuria on Länsi-Saksan puolustusministeriön antamien epävirallisten tietojen mukaan saapunut maanantain vastaisena yönä Suomeen vuokratulla yksityisellä lentokoneella.

Länsi-Saksan puolustusministeriön tekemien alustavien tutkimusten mukaan sotilaat lensivät yksityisellä tilausyhtiöltä vuokraamallaan koneella Hampurista Helsinkiin. Sotilaat jotka maksoivat lentokoneen vuokran katteettomalla 5,400 D-markan shekillä, ovat 29-vuotias korpraali Karl Mäurer sekä Werner Nolte 20 ja Manfred Forger 21. Puolustusministeriö ei halunnut ilmoittaa lentäjien nimiä. Karkurit ovat nähtävästi toimineet Mäurerin johdolla. Mäurerin asevelvollisuusaika oli määrä päättyä 4. lokakuuta ensi vuonna.

Lentoaseman passivirkailijat saivat Hampurista tiedon miehistä vasta kun he olivat jo läpäisseet passitarkastuksen. Kahdella miehistä oli henkilötodistus ja yhdellä passi. Kaikilla karkureiksi ilmoitetuilla oli yllään siviilipuku.

USA:ssa RYHDYTÄÄN TEKEMÄÄN RAHAA MYÖS YLEISURHEILULLA

New York. — USA:n yleisurheiluyleisö saa nähdä ammattilaiskilpailuja mahdollisesti jo ensi vuoden alkaen. Eräs kalifornialainen ryhmä on ilmoittanut aikomuksestaan järjestää ammattilaisten "yleisurheiluliiga" kymmenessä USA:n kaupungissa. Kaikkiaan 300 urheilijaa kilpailisi suunnitelman mukaan vuosittain noin 4 miljoonan dollarin palkintosummasta.

Suunnitelmien takana olevat miehet kertovat New Yorkissa järjestämässään lehdistötilaisuudessa aikovansa päästä sopimukseen amerikkalaisten ja ulkomaisten huippuyleisurheilijoiden kanssa. Joukossa on myös liuta Mexicon olympialaisten kultamitalivoittajia.

Sopimus olisi aina yksivuotinen, ja siirtosumma olisi $10,000. Palkintorahoina olisi mahdollista voittaa parhaassa tapauksessa $90,000 lisää vuodessa. Ensimmäinen 30 kilpailua käsittävä kilpailukausi alkaisi keskikuussa ja kestäisi kymmenen viikon ajan.

— Olemme päässeet jo alustavaan sopimukseen noin 50 yleisurheilijan kanssa, kertoi kalifornialaista Sherman Oaksia edustava Jerry Sherman. Hän mainitsi tähän määrään sisältyvän viitisentoista amerikkalaista Mexicon miestä, joukossa mm. 800 metrin juoksija Tommy Farrell ja Wade Bell, korkeushyppääjä Ed Caruthers, pituuden ME-mies Bob Beamon ja hänen aisaparinsa Charlie Mays sekä pikajuoksija Mel Pender.

LIIKEMIESTEN "BISNES"

Sherman kertoi suunnitelmien takana olevan ryhmän neuvottelevan parhaillaan liikemiesten kanssa, jotka ovat kiinnostuneita toimiluvista kilpailukaupunkeihin. Samoin yritetään päästä sopimukseen suuren TV-yhtiön kanssa.

Lopullinen tieto suunnitelmien toteutumisesta saataneen tammikuussa. Yleisurheiluliigaa hoitaisi kansallinen yleisurheiluliitto, ja kilpailu paikkakuntina olisivat suurkaupungit, mm. New York, Boston, Philadelphia, St. Louis, Cleveland, Los Angeles, San Francisco, Portland, Dallas, Fort Worth ja Houston ovat ehdolla.

Kilpailuohjelma käsittäisi 14 lajia, joista kymmenen juoksumatkoja. Edelleen juoksuista neljä olisi viestejä. Voittaja saisi joka lajissa 1,000 dollaria, toinen 500 ja kolmas 250. Viestin voittajajoukkue saisi jakaa 2,000 dollarin palkintosumman.

VIRALLINEN KANTA PUUTTUU

USA:n amatööriurheiluliitto tai olympiakomitea eivät ole vielä antaneet lausuntojaan ammattilaishankkeista. Eräs olympiakomitean edustaja sanoi kuitenkin yksityisenä mielipiteenään: — Yleisurheilijat ovat vapaita, he eivät kuulu hallintaamme.

Viime viidenkymmenen vuoden aikana USA:ssa ei käytännöllisesti katsoen ole ollut lainkaan ammattilaisyleisurheilua. Sen sijaan Australiassa ja Englannissa on aina silloin tällöin järjestetty ammattilaiskilpailuja.

Tokion vuoden 1964 olympialaisten 100 metrin kultamitalivoittaja USA:n Bob Hayes juoksi ammattilaisena Australiassa ennen kuin aloitti ammattilaisjalkapalloilijauransa amerikkalaisessa seurajoukkueessa nimeltä Dallas Cowboys.

Berliinin olympialaisissa vuonna 1936 nelinkertaiseksi kultamitalimieheksi kruunattu Jesse Owens siirtyi ammattilaiseksi ja kilpaili hevosten kanssa.

Dmitri Gudkov:

ESTEITÄ PARIISISSA

Saadaanko Kaakkois-Aasiaan vihdoinkin pysyvä rauha? Tämä kysymys vaivaa kaikkia niitä, jotka tuomitsevat amerikkalaisten tunkeutumisen Vietnamiin ja jotka koko sydämestään toivovat poliittisen jännityksen laukeavan Aasiassa.

Nyt on sovittu, että amerikkalaiset lopettavat ilma- ja tykistöpommitukset Vietnamin demokraattisen tasavallan alueita vastaan. Tämä tapahtui ehdoitta. USA on suostunut Hanoin vaatimukseen, jonka mukaan toimenpide tekee mahdolliseksi neuvottelut Vietnamin ongelman ratkaisemiseksi. On sovittu myös siitä, että Pariisin neuvotteluihin osallistuvat Pohjois-Vietnamin, Yhdysvaltain, Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman ja Saigonin hallituksen edustajat. Nyt kaikki riippuu siitä, osoittavatko kaikki osapuolet hyvää tahtoa ja realista suhtautumista rauhan aikaansaamiseen Vietnamissa.

Vietnamin demokraattisen tasavallan ja FNL:n edustajien halua rauhaan ei lainkaan tarvitse epäillä, sillä he edustavat Pohjois- ja Etelä-Vietnamin kansan toiveita saada sota päättymään. Mutta USA:n asenne Saigonin hallitukseen ei herätä optimismia, päinvastoin presidentti Johnsonin päiväkäsky pommitusten lopettamisesta johtuu epäilemättä amerikkalaisten sotilaallisten mahdollisuuksien järkevästä arvioinnista. Lujittuuko tämä tendenssi uuden presidentin astuttua virkaansa? Sitä ei kukaan varmasti tiedä. Huomiota herättävät kuitenkin eräiden amerikkalaisten lehtien uutiset, että Pentagon olisi päättänyt voimistaa sotatoimiaan Etelä-Vietnamin alueilla. Esimerkiksi New York Times kirjoitti, että Yhdysvallat aikoo kolminkertaistaa ns. "Ho Tshi Minhin polun" pommitusta Laosissa kompensoidakseen näin pommitusten lopettamisen Pohjois-Vietnamin aluetta vastaan. Lehden mukaan Saigonin amerikkalaiselle sotilasjohdolle on annettu oikeus suorittaa ilmalentoja ja avata tykistötuli demilitarisoitua vyöhykettä vastaan odottamatta ohjeita Washingtonista.

Saigonissa valtaa pitävä kenraali Nguyen Van Thieun johtama juntta, yrittää kammeta Pariisin neuvottelut. Se ilmoitti kieltäytyvänsä neuvotteluista ja kehotti jatkamaan pommituksia ja sodan eskalaatiota Etelä-Vietnamissa. Reuterin mukaan kenraali Thieu oli sanonut Saigonissa: "Jos surmaamme entistä enemmän vihollissotilaita, voimme pakottaa vastapuolen hyväksymään meidän kantamme."

Thieu ja hänen junttansa pelkäävät menettävänsä valtansa jos Yhdysvaltojen joukot poistuvat Etelä-Vietnamista. Uutistoimisto AP kertoo, että Saigonin hallitus ei halua nähdä Pariisin neuvottelupöydässä FNL:n edustajia, koska näiden läsnäolo voi merkitä laajapohjaisen hallituksen muodostamista Etelä-Vietnamiin.

Mutta minkäänlaista rauhallista ratkaisua ei voida saada aikaan Etelä-Vietnamin poliittisessa elämässä ilman kansallisen vapautusrintaman edustajia, sillä FNL:n rivit ovat kasvaneet, ja vapautetun alueen väestön kuuluu suurin osa maan pinta-alasta ja se kasvattaa Etelä-Vietnamin väestön luottamusta. Eräiden tietojen mukaan amerikkalaiset diplomaatit yrittävät muokata kenraali Thieun mieltä ja saada hänet tarkistamaan kantansa ja osallistumaan Pariisin neuvotteluihin. Washington kyllä pystyy asettamaan kuolaimet tälle vauhkoutuneelle kenraalille, jos se vain haluaa. Onhan Saigonin juntta sataprosenttisesti riippuvainen Yhdysvalloista.

Ihmiskunta on joutunut jo maksamaan liian kalliin hinnan Vietnamin sodasta. Siksi on kaadettava kaikki esteet Pariisin neuvottelujen tieltä. Ja tämä riippuu Washingtonista. Aika näyttää, kuinka vilpitön Washington on ilmoittaessaan haluavansa rauhaa Vietnamissa.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur — Lakehead and District Municipal Councilin edustajat kokoontuivat Fort Williamin kaupungintalon auditoriumissa maanantaina päivällistunnilla. Kokous oli myös avoinna sanomalehtien kirjeenvaihtajille y.m. Maakuntahallituksen kunnallisasiain ministeri Darcy McKeough sanoi raportissaan, että nykyisessä lainlaatijakunnan istunnossa esitetään lakiehdotus: "kaupunkien Fort William ja Port Arthur sekä osittaisesti Shuniah ja Neebing kunnallisliittojen aluitten yhdistämiseksi."

Toiseksi, hän selitti yhdistymisen astuvan voimaan tammikuun 1 p. 1970, jolloin on kulunut umpeen kummankin kaupungin nykyisten valtuustojen toimintakausi. Hän esitti sitten v. 1969 lopussa valittavaksi aluehallinto — District of Thunder Bay, jota hahmoiteltiin Hardy raportissa. Tämä Järvienpään kaupunkien ja kuntien yhdistämisen yhteydessä on ratkaistava tuleeko nimi olemaan Lakehed City tai jotakin muuta.

Nyt järjestetään alustavasti neuvottelukokous pidettäväksi Quetico Centresissa helmikuussa, jolloin kokoontuvat viralliset edustajat Thunder Bayn, Rainy Riverin ja Kenoran piireistä suorittamaan valmistelevia selvittelyjä edessä olevista tehtävistä. "Mutta jo joulukuun 13 p. kokoontuu kunnallisyhteyskomitea suunnittelemaan yhdistetyn kunnallishallinnon elimien luounetta ja hallintotoimia." selitti komitean sihteeri John Pearson.

* * *

Fort Williamin katubussien työläisten unio on hyljännyt sovittelulautakunnan esityksen palkka-asioista. Lautakunnan esitys oli 10½ prosentin lisäys palkkoihin toukokuun 1 päivästä taannehtivasti.

* * *

Edellämainitut tiedot olin tilaisuudessa saamaan yllämainittuna päivällistuntina. Ja vaikka ei mr. Mc Keuoughin raportin suhteen käyty mitään virallista keskustelua, niin jälkeen jääneiden työläisten (joissa oli useita PUC:n työläisiäkin) kanssa keskustelussa ilmaistiin arvostelua ensin siinä, että ministerin selityksistä puuttui demokraattisen edustuksen ja vaalitavan perusteet, korostaen vain ylhäältä määryksiä. Samoin sivuutettiin kokonaan työväen esitykset verotukseen nähden, kuten kommunistien ohjelma verotuksen pohjistamisesta suurteollisuuslaitoksilta hankittavaksi.

* * *

Matt Nystrom kuoli täällä sairaalassa t.k. 19 p. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 62 vuotias. Yli neljäkymmentä vuotta sitten hän omistajana Kivelän leipomon toiminnasta kehitti yhdistyneen Kivelä—Matts Leipomon ennen siirtymistään eläkeläiseksi. Jälkeensä jäi vaimonsa, Aino, poikansa, Eric ja Leo, lastenlapset Bryan ja Gary, sekä kaksi veljeä ja kaksi sisarta Suomessa. — ATH

Finlandia-kuoron konsertti 8 pnä

Toronto. — Finlandia-kuoron syyskonsertti, joka samalla on sovitettu myöskin Suomen itsenäisyysjuhlaksi, on Don-haalilla sunnuntaina joulukuun 8 pnä. Tilaisuus alkaa kello 4 ip.

Kuoro on ahkerasti harjoitellut Paul Hietalan johdolla koko syksyn ja tähän konserttiin on valittu joukko kauniita lauluja, mukana joku aivan uusikin laulu. Näin joulua odotellessa onkin virkistävää nähdä ja kuulla kuoron laulavan sekä syksyn synkeitä säveleitä kuin myösкin iloisempia tunnelmia. joita molempia on tähän tilaisuuteen varattu.

Kuoron esitysten lisäksi on tässä konsertissa tietenkin useita muitakin musikaalisia ohjelmanumeroita, soolo- ja duettoesityksinä, sekä muuta vaihtelevaa ohjelmaa, kuten aidetanssia ja Suomen itsenäisyyden merkitystä koskettеleva puhe, ym. arvokasta.

Siis tervetuloa tähän juhlaan.

Kuoron puolesta — J. S.

Huvimatka Suomeen 1969

M.S. KUNGSHOLM
TOUKOKUUN 29,1969
NEW YORKISTA—KÖÖPENHAMINAAN

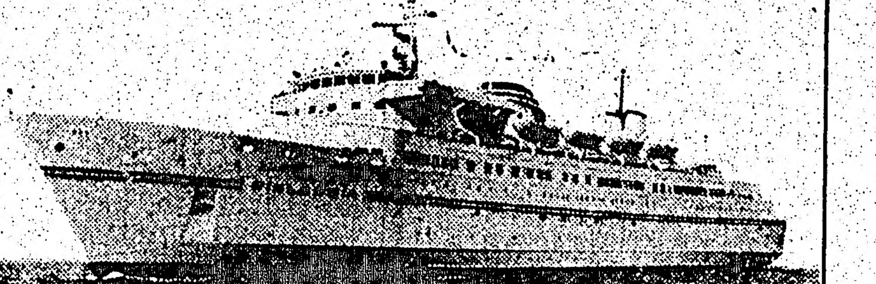

M.S. FINLANDIA
KESÄKUUN 7, 1969
KÖÖPENHAMINASTA—HELSINKIIN
jonne saavutaan kesäk. 8 p.

Matkanjohtajana Mr. Eino J. Railimo, SAL:n New Yorkin konttorista ja matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

Myös MISS FINLANDIA 1968 seuraa mukana.

LIPPUJEN HINNAT
M.S. KUNGSHOLM—Turistiluokka—New York/Kööpenhamina, alkaen US $261.—1/2 R/T; US $275.—O/W. Jos paluu tapahtuu kesäk. 28 p. M.S. GRIPSHOLMILLA, halvin edestakainen lippu maksaa vain US $460.—.
M.S. FINLANDIA—Turistiluokka—Kööpenhamina/Helsinki . . . US $65.— (I luokka US $78.—). Kööpenhaminassa viivytään vuorokausi—Tähän lipun hintaan sisältyy Kööpenhaminassa hotellivuode, 3 ateriaa, kaupunkiajelu busseilla ja laivasta hotelliin-hotellista laivaan-kuljetukset. Lisäksi hyttipaikka ja kaikki ateriat M.S. FINLANDIALLA.

MATKATAVARAA ILMAISEKSI
koko—tai puolilipulla aina 270 paunaan saakka sekä M. S. KUNGSHOLMILLA että M. S. FINLANDIALLA New Yorkista Helsinkiin. Lisäksi hyteissä menevä käsipakaasi ILMAISEKSI. Sitäpaitsi kaikki matkatavarat siirretään laivasta toiseen Kööpenhaminassa ILMAISEKSI. Ylipainosta molemmilla laivoilla pieni lisämaksu.

Muut laivavuorot 1969.
New Yorkista: kesäk. 4 . . . GRIPSHOLM
elok. 14; jouluk. 6 . . . KUNGSHOLM
Göteborgista: kesäk. 18; elok. 29 . . . KUNGSHOLM
kesäk. 28 . . . GRIPSHOLM

SAFETY INFORMATION.
The KUNGSHOLM and the GRIPSHOLM, registered in Sweden, meet International Safety Standards for new ships developed in 1960, and meet the 1966 fire safety requirements.
The FINLANDIA, registered in Finland, meets International Safety Standards for new ships developed in 1960 and substantially meets the 1966 fire safety requirements.

VARATKAA PAIKKANNE PIKAISESTI MATKATOIMISTOSTANNE TAI SUORAAN
Swedish American Line
MONTREAL 1, QUE., CANADA . . . . 465 St. John Street
WINNIPEG 2, Man., CANADA Dahl S.S. Agcy., Ltd., 325 Logan Ave.

SUDBURYN SIION SEURAKUNNAN
KOKOUKSET
pidetään Glad Tidings Tabernaclessa, vastapäätä Memorial sairaalaa:
Sunnunt. — klo 11 ap. ja 7 ip.
Torst. — klo 7.30 ip.
Perj. nuoret 7.30 ip.
TERVETULOA
Käynti parkkauslotilta kokoushuoneeseen
SIION SEURAKUNTA
1843 Paris St. Puh. 674-6583
Sudbury, Ont.

NOPEA . . . Täydellinen
"GOLDEN
keskus-
lämmitys-
öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4614
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Lasten suomikoulu" Finnish-haalilla torstai-iltaisin kello 5.30 ip. Harjoitellaan mm. joulujuhla ohjelmaa. Kaikki lapset tervetulleita.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin klo 7.30 ip.

Kirjasto auki Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön käytettävissä keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Sävel-kuoron päivällis-konsertti Finnish-haalilla ensi sunnuntaina joulukuun 1 pnä kello 1 ip. Ohjelma aloitetaan viimeistään 2.30 ip.

Lastenkomitean seurapelit lasten joulujuhlan rahoittamiseksi Finnish-haalilla torstaina joulukuun 5 pnä kello 7.30 illalla. Lahjavoittoja otetaan kiitollisuudella vastaan. Tervetuloa.

"Kesäinen unelma" näytelmän harjoitukset tiistaina ja perjantaina, joulukuun 3 ja 6 päivinä klo 7 illalla.

Long Laken kuulumisia

Eipäs täältä Long Lakelta ole pitkään aikaan kuulunut mitään. Meidän osastomme hommakin on siinä että nukkuuko eli ei. Kun kaikki jäsenet, kolmea lukuunottamatta ovat sairaita ja vanhoja että ei enää paljon mihinkään pystytä.

Viime kokouksessa teimme kuitenkin koko hyviä päätöksiä. Lahjoitimme rauhantyön hyväksi 100 dollaria ja kovia kokeneen Vietnamin avustusrahastoon toisen sata dollaria.

Ja olipa joukossamme yksi toveri, nim. Ida Tuokko, jolle oli kerääntynyt hänen tyttärensä lapsilta pieneksi jäänyt vaatevarasto jotka puhdistettiin, laitettiin kuntoon ja lähetettiin ne Torontoon sieltä edelleen Punaisen Ristin välityksellä lähetettäväksi Vietnamiin.

Tämä samainen toveri, Ida nimittäin, sai vanhoilla päivillään tyttärensä (joka oli leski) kuoltua, neljä lasta hoidettavakseen, ja kun useat lahjoittivat näille lapsille vaatteita, niin ne ajan kuluessa jäivät pieniksi. Mutta Ida mummo piti näistä vaatteista hyvän huolen ja nyt ne lähtivät pitkälle matkalle ja hyvään tarkoitukseen. Kauniit kiitokset Idalle ja niille, jotka auttoivat häntä näitä vaatteita kuntoon laitettaessa.

Ottakaa toisetkin esimerkkiä ja katsokaa, jos sattuisi jotain tällaista olemaan, tai kutokaa uutta te nuoremmat, sillä siellä tarvitaan kaikkea.

Talviset terveiset täältä neljän seinän sisältä, lähettää

Riikka.

Tärkeät vaalit – Theresa Glass

Broder townshipissa ja laajemminkin tunnettu Theresa Glass, joka on nyt yhdistetyn koululautakunnan ehdokkaana toisessa vaalipiirissä (Ward 2), mistä valitaan vain yksi edustaja, kehoittaa valitsijoita käyttämään joulukuun 2 päivänä äänioikeuttaan, sillä koululautakuntien yhdistämisen vuoksi se on nyt tärkeämpää kuin milloinkaan ennen.

Theresa Glass on perheenemäntä ja viiden lapsen äiti. Hän toimii asiallisen, itsenäisen ja taloudellisen hallinnan hyväksi koululautakunnassa ja toivoo saavansa valitsijain kannatuksen joulukuun 2 päivänä.

Uusi yhdistys Pikku-Penagen väestölle

Keskiviikkona marraskuun 27 pnä pidettiin Pikku-Penage-järven kiinteistöomistajain kokous Sudburyn teräsunion keskuksessa.

Kokouksen kutsui Paul Falkowski, Sudburyn piirin Water Pollution Sub-komitean puheenjohtaja. Hän ilmoitti kokoukselle että Ontarion Water Resources-komissioni lähettää kaikille kiinteistöjen omistajille raportin järven vedestä.

Kokous päätti yksimielisesti muodostaa yhdistyksen ja sen nimeksi tuli "Little Penage Property Owner-'s Association (Pikku-Penagen kiinteistöomistajien yhdistys).

Johtokuntaan valittiin puheenjohtajaksi, mr A. Koivula, varalle mrs D. Dunbar, sihteeriksi mrs J. McCool, rahaston hoitajaksi mr Aimo Mäki, johtokunnan jäseniksi mr H. Couture, mr R. Chalette ja mr A. Duncan.

Päätettiin sisäänkirjoitus maksuksi $2.00 ja kokouksessa liittyi yhdistykseen 17 kiinteistö-omistajaa. Ottaen huomioon, että kokouksessa oli useita pariskuntia, osallistujia oli 27 henkilöä.

Johtokunnan kokous pidetään niin pian kuin raportti on saatu O. W. R. C:ltä ja yleinen kokous toisena sunnuntaina tammikuussa jolloin keskustellaan raportista ja muista asianomaisille kiinnostavista asioista Kiinteimistöjen omistajia, kesämökkiläisiä ja vakituisia asukkaita kutsutaan mukaan edistämään yhteistä asiaa. — A. A. M.

Kaivosteollisuuden verotus voi auttaa koululautakuntaa

Sudburyn koululautakunta voi mahdollisesti saada huomattavia rahallisia tuloja kaivosyhtiöiden maan päällä olevien laitosten verotuksesta. Torontossa ennustellaan, että Inco:n omaisuudet tullaan mahdollisesti arvioimaan $250,000,000 arvosta verotuksen alaiseksi koulutarkoituksia varten.

Virallisen tiedon odotetaan tulevan lähitulevaisuudessa, joko maakunnan pääministerin John Robartsilta tai maakunnan rahastonhoitajan Charles MacNaughtonin taholta.

Sudburyn nykyisen koululautakunnan puheenjohtaja Al Goring sanoi, että Incon laitosten verottaminen tulisi huolehtimaan tulevaisuudessa uuden "suurkoululautakunnan" rahoittamisesta, jonka asian puolesta hän sanoi taistelleensa toisten koululautakunnan jäsenten kanssa viimeiset yhdeksän kuukautta.

Tulipalo riehui torstaina Borgia kadulla

Borgia-kadulla sijaitsevan Mum'sin käytettyjen tavarain osto- ja myyntiliikkeen yläkerrassa olevat asuntoyksiköt paloivat torstai-aamuna jo kolmannen kerran kahden vuoden kuluessa.

Kaksi perhettä jäi tulipalon johdosta kodittomiksi ja osto- ja myynti-liikkeen uskotaan joutuvan lopettamaan toimintansa. Tulipalo syttyi muutamaa päivää sen jälkeen kun kaupungin uudistuskomission oli muuttanut erään perheen pois kaupan yläkerrassa olevista huoneustoista tulipalovaaran vuoksi.

Komission muuttoasioista huolehtiva virkailija Nelville Barnett sanoi, että "me muutimme erään perheen pois viime viikonlopulla ja havaitsimme tällöin, jotta paikka on vaarallinen."

"Borgia-kadun uudestaanrakentamisalueen keskustassa sattunut tulipalo ei ollut odottamaton tapaus," sanoi Barnett.

Tulipalo sai alkunsa mrs Bertha Libeironin ja hänen neljän poikansa asunnosta. Ainoastaan nelivuotias Norman-niminen poika oli kotona äitinsä kanssa tulipalon syttyessä.

"Normanilla oli paperipala ja hän sai siihen tulen meidän kaasu-lämmittäjämme sytytintulesta (pilot lite) ja liekit alkoivat leviämään,' sanoi mrs Libeiron, joka on leski. Hän menetti tulipalossa kaikki huonekalunsa ja muun irtaimistonsa.

Mrs Berness Sayyeas ja hänen yksi poikansa asuivat toisessa asunnossa ja he menettivät myöskin kaiken irtaimistonsa. Kaikki ihmiset pääsivät kuitenkin poistumaan ilman ruumiillisia vammoja tulessa olleesta rakennuksesta.

Jugoslavian ulkoministeri vaihtuu

Belgrad. — Jugoslavian ulkoministeri Marko Nikezit valittiin lauantai-iltana Serbian kommunistipuolueen uudeksi puheenjohtajaksi Jugoslavian entisen pääministerin Petar Stambolicin jälkeen.

Valinta, joka tehtiin Serbian kommunistipuolueen kolmipäiväisessä edustajainkokouksessa merkitsee, että Jugoslavialle on valittava uusi ulkoministeri koska Nikezic ei voi pitää molempia virkoja hallussaan.

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Marijuanasta 2 v. ehdonalaisuus kahdelle henkilölle

Tuomari P. J. McAndrew langetti tällä viikolla kahdelle henkilölle kahden vuoden tuomion marijuanan hallussapitosyytöksen perusteella. Huumausaine-lain nojalla tuomittiin 23-vuotias mrs Pierrette St. Germaine ja 19-vuotias Harold Leo Shirley.

RCMP:n konstaapeli Ken Kelly todisti oikeudessa, että hän löysi yhden unssin marijuanaa sisältäneen plastiikkipussin erään tuolin pehmustetyynyn alta mrs Germainen asunnosta syyskuun 6 päivänä.

Mrs Germaine, joka on kolmen lapsen äiti, tunnusti oikeudessa, että hän on polttanut marijuanaa kolmen vuoden ajan, mutta vakuutti tuomari McAndrewlle, jotta hänellä ei ole enää aikomusta käyttää marijuanaa.

Puolustusasianajaja sanoi mrs Germainen käyvän parasta aikaa lisäopintokoulua saaden 80 prosenttisia merkkejä aineistaan. Puolustusasianajaja sanoi lisäksi, että 80 prosenttia ensikertalaisina tästä syytteestä tuomituista, jotka on tuomittu ehdonalaiseen vankeuteen, on pysytellyt jälestäpäin lain puitteissa.

"Ottaen huomioon teidän nuoren ikänne ja sen, että tämä on ensimmäinen rikoksenne, minä määrään ehdonalaisen tuomion," sanoi tuomari McAndrew. "Mutta kaikesta huolimatta teidän ehdonalaisuutenne yhtenä ehtona on se, että te ette käytä huumausaineita, muuten kuin lääkärin määräyksestä."

Lavastettu "ryöstö" aiheutti $50 sakkotuomion

Eräs taxinajuri, joka ilmoitti lavastetun ryöstön, tuomittiin ilkityöstä Sudburyn oikeustalolla tuomari Carl Waisbergin toimesta $50 sakkorangaistukseen tai vaihtoehtona 15 vuorokaudeksi vankeuteen.

Raymond Hobden, Val Caronista, soitti Copper Cliffin poliisilaitokselle lokakuun 24 päivänä ja ilmoitti, että häntä lyötiin päähän Balsamkadulla sekä ryöstettiin $28.00.

Copper Cliffin poliisi Adrian Cote sanoi, että syytetty kuljetettiin Sudburyn General sairaalaan, jossa lääkäri tarkasti hänet. Mies vangittiin sen jälkeen kun lääkärintarkastuksen suorittanut tohtori sanoi, että miehen päässä ollut kuhmu ei ollut sopusoinnussa ryöstöväitteen kanssa.

Hobden antoi tämän jälkeen lausunnon ja sanoi lyöneensä päänsä taxiauton oveen.

"Minä en tiedä mikä sai teidät sepittämään tämän kertomuksen,' sanoi tuomari Waisberg. "Tämä rikos on erittäin painava ja laajaa huolestuneisuutta poliiseille tuottanut sekä vaatinut paljon heidän ajastaan tutkimuksia suoritettaessa."

736 eläintä sai vesikauhurokotteen

Torstaina ilmoitettiin, että viime viikon aikana 12 eri klinikassa annettiin Sudburyn alueella vesikauhuvastaiset rokotteet 736 kotieläimelle.

Canadan maatalousministeriö järjesti nämä vesikauhuvastaiset rokotus-klinikat vesikauhu-epidemian vuoksi, joka on suurimmalta osalta esiintynyt French Riverin alueella. Virkailijat sanoivat olevansa tyytyväisiä klinikassa käytettyjen eläinten lukumäärän suhteen.

Rokotetuiksi tulleista eläimistä oli 510 koiraa, 211 kissaa, kaksi maaoravaa, seitsemän kaninia, kolme pesukarhua, yksi kettu, yksi kinkajou ja yksi japanilainen peura. Kinkajou on pesukarhun tapainen trooppillisen ilmaston eläin ja japanilainen peura on canadalaista peuraa pienempi eläin.

Neuvostoliiton veturitarjous on edullinen

Helsinki. — Neuvostoliittolaisten sähköveturien tilaaminen merkitsisi Suomelle 32 veturin osalta noin 32 mmk:n määräisen viennin turvaamista Neuvostoliittoon. Erittäin karkean arvion mukaan tämän summan työllistämisvaikutus voisi olla esim. laivanrakennusteollisuudessa ainakin lähes sama kuin kotimaisella veturitilauksella eli 800 miestä seuraavan 5-vuotiskauden aikana, totesi kulkulaitosministeri Paavo Aitio veturiratkaisujen vaihtoehdoista eduskuntatalossa viime viikolla lehdistötilaisuudessa.

Kun valtiotalouden kannalta kuitenkin syntyy säästöä lähes 400.000 mk veturia kohti eli yhteismäärältään noin 12 mmk eli pyöreästi 2,5 mmk vuodessa, olisi syytä harkita, voitaisiinko näin syntyvällä säästöllä nopeuttaa rautateiden sähköistämistä Helsingin lähiympäristössä.

Kulkulaitosministeri Paavo Aitio totesi edelleen Suomen konepajojen työllisyyden hoitamisesta, että näin syntyvällä säästöllä olisi oikeutettava rautatiehallitus tilaamaan suunniteltua nopeammin sähköjunia Helsingin lähiliikenteeseen sen lisäksi, mitä se on jo tilannut suomalaiselta veturiteollisuudelta, jolloin saataisiin lisätyötä ehkä noin 200 miehelle.

Sähköveturien tilaaminen Suomesta tarjoaisi tälle alalle työtä noin 5 vuoden aikana. Sähköveturien käyttöaika on kuitenkin pitkä ja uusintahankinta tapahtuisi vasta 20—25 vuoden kuluttua. Suomalaisten veturitehtaiden tuotantoon syntyisi 15—20 vuoden aukko, jonka täyttämiseen ei ole tarjottu mitään käyttökelpoista vientinäkymiä. Suomalaisen veturin hinta olisi 1.643.-000 mk ja täydennetty NL:n veturi 1.250.000 mk.

Eduskunnassa ei käyty viime viikon alkupuolella minkäänlaista lähetekeskustelua sähköveturikysymyksestä, vaan hallituksen muodollinen lisäbudjettiesitys lähetettiin tyydyttävästi hiljaisen markeissä valtiovarainvaliokuntaan.

Oikeisto-oppositiolla ei ilmeisesti ollut varaa jatkaa eduskunnassa sitä tunnepitoista maalailua, mitä se on julkisuudessa harjoittanut ilman perusteita Neuvostoliiton kauppaa vastaan sähköveturikysymyksessä.

Eduskunnassa otaksuttiin silti, että oikeisto pyrkii etsimään uusia keinoja itse eduskuntakäsittelyssä hankkeen torjumiseksi. [illegible] on valiokuntakäsittelyn jarruttaminen, ja tässä tarkoituksessa oikeisto on painostanut julkisuudessa erityisesti sosialidemokraatteja saadakseen sivutukea hallituksen neuvotteluvaltuuksien estämiseen.

ILMOITUS
Broder ja Dill kuntien sekä Copper Cliffin
veronmaksajille
Minä tulen työskentelemään ihmisten puolesta eikä yhtiöiden ja suurpääoman.
"Ward 2" — Sudburyn koululautakunnassa
Äänestäkää jouluk. 2. p.
THERESA
GLASS
Viiden lapsen äiti
. KANSAKOULU TRUSTIISIKSENNE

SUOMALAISET KUVALEHDET
tarjoavat teille ja omaisillenne
PARHAAN JOULULAHJAN

	Canadassa	
Suomen Kuvalehti	$18.15	$ 9.65
Seura	19.25	10.20
Hopeapeili	18.70	9.90
Kotiliesi	11.00	5.80
Suomalainen Suomi	8.80	
Nakke (lastenlehti)	8.80	
Muoti-Sorja	6.60	
Terveydenhoitolehti	6.60	

Metsystäs ja Kalastus	$6.60
Novelli	6.60
Tuulilasi (autolehti)	6.60
Kaunis Koti	6.60
Käytännön Maamies	6.60
Parnasso	6.60
Omin käsin	3.85
Kotikokki	3.30

Pääasiamies ja seuraavat asiamiehemme ottavat vastaan tilauksia ja toivottavat teille

Hauskaa Joulu ja Onnea Uudelle Vuodelle!

EDMONTON, Alta., ... Irja Kuusela, 11608 139th St.
KENOGAMI, Que. ..... Sanni Pekkanen, 51 Dupont St.
PORT ARTHUR, Ont. .. Finnish Books Store, Bay and Algoma St.
PORT ARTHUR, Ont. ..... Canadan Uutiset, Box 418
PORT ARTHUR, Ont. ..... Ellen Karila, 301 Bay St.
SAUL STE. MARIE, Ont. ..... Lyyli Nenonen, 331 Albert St. W.
SUDBURY, Ont. ..... Vapaus Publishing Co., Box 69
SUDBURY, Ont. ..... Paavo Ruohonen, 357 Burton Ave.
TIMMINS, Ont. ..... Irene Kivi, Box 731
TORONTO, ONT. ..... Vapaa Sana Press, 400 Queen St. W.
TORONTO, Ont. ..... Aimo Mustonen, 208 Jones Ave.
VANCOUVER, B.C. ..... Rev. Olli Jokisaari, 320 E. Hastings St.

Pääasiamies: HERMAN RAMO
150 N. Ridge St. Port Chester, N.Y., 10573
(26—30)

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Kun flunssa iskee

Flunssaepidemian aikana on muistettava tehostaa käsien pesua. Se on sitä tärkeämpää, mitä enemmän joukkopaikoissa liikutaan. Runsas hiilihydraattipitoinen ravinto aiheuttaa alttiutta katarraalisiin tulehduksiin etenkin lapsilla. Vihannekset ja hedelmät joka ateriaila ovat hyvä keino vilustumisairauksia vastaan.

Vanha ja paljon käytetty hikoilukuuri nuhan alussa antaa usein hyvän tuloksen. Otetaan siis asperiinia juodaan mehua tai teetä ja kääriydytään lämpimiin peittoihin 20—30 minuutiksi.

Jos kurkku tuntuu kipeältä, juodaan lämmintä nestettä, otetaan aspiriinia tai jotain muuta särkylääkettä ja vältetään kurkun rasittamista: Ei liian kuumaa juotavaa eikä missään tapauksessa kurkun kurlaamista. Samoin on syytä välttää myös reseptittä saatavia, kurkkukipuihin tarkoitettuja suussa liotettavia tabletteja, jotka rikkovat rasittuneen limakalvon.

Tehokkain nuhalääke on nenäliina. Paperinenäliinat ovat parhaimmat nuhan hoitoon. Akuutissa vaiheessa voidaan käyttää nuhatippoja tai sumutinta. Nuhan kesto supistuu useimmiten muutamaksi päiväksi, jos lääkitys aloitetaan heti alussa.

Yleensä lämpö on flunssalaiselle ja varsinkin kipeälle kurkulle hyväksi. Lämmin jalkakylpy ja lämmin kaulaliina helpottavat nuhaista oloa. Kylpy sinänsä on hyvä asia, mutta on varottava vilustumasta sen jälkeen. Kuumeisena ei saa mennä saunaan eikä kylpyyn. Väsynyt ja kuumeinen potilas pyyhkii ihonsa tarvittaessa kostealla pyyhkeellä ja vaihtaa kuivat vaatteet ylleen.

Jos nuha jatkuu jatkumistaan, vointi on huono, pää tuntuu raskaalta ja etenkin silmien yläpuolella on painostava tunne, on syytä epäillä taudin muuttuneen poskiontelotulehdukseksi, joka ylläpitää myös usein jatkuvaa yskää ja korvakipua. Hoitoon kuuluu lepo, usein myös lääkärin suorittamat nenän sivuonteloiden punktiot siihen saakka, kunnes tulehdus on loppunut. Akillinen vaihe saattaa joskus parantua nuhatipoilla ja antibiooteilla, mutta hoitotapa on ehdottomasti lääkärin valittava.

Kun korvaan pistää . . . aletaan hoitaa nenää. Korvakipujen syy on useimmiten flunssakaudella nenästä, joten korvatipat ovat näissä tapauksissa tarpeettomia, samoinkuin pumpulitukko korvassa. Särkylääke kurkkukipuun, nenän niistäminen ja nuhan hoito saavat useimmiten korvakivun katoamaan.

Jos ääni käy käheäksi, on varottava rasittamasta kurkkua. Lämmin juoma ja tavalliset kurkkupastillit lievittävät oloa, samoin höyryhengitys. Käheyttä ei saa lääkitä kahta viikkoa pitempään omin päin. Sen jatkuessa pitempään on viisainta käännyttää lääkärin puoleen.

Yskä on hyvästä, jos se poistaa limaa. Jos elimistö ei yksin pysty riittävän tehokkaasti irroittamaan ja poistamaan limaa, tarvitaan yskköksiä irroittavaa yskänlääkettä. Jos taas yskä on kuivaa, voidaan käyttää yskää hillitseviä tabletteja. Pieni, jatkuva yskänärsytys kurkussa merkitsee usein, että kurkkuun valuu limaa ylempää. Silloin on nenä ja sen sivuontelot syytä tutkituttaa. Kaksi-kolme viikkoa jatkunut yskä on myös aina lääkärin selvitettävä.

* * *

Omatekoista mantelimassaa

Joulukakku on valmiina odottamassa ja sen voi koristaa vaikkapa omatekoisella mantelikuorrutuksella. Itse sen tekemällä säästää ja onhan tunnettua, että kotona tehty maistuu aina paremmalta. Seuraavassa annamme mantelimassan teko-ohjeen:

Mantelimassakuorrutus joulukakkuun

- 1½ kkp valkeita manteleita (almonds)
- 1½ kkp sihdattua puuterisokeria
- 1 munanvalkuainen
- 1 tl puhdasta mantelinestettä (almond extract)
- ¼ tl suolaa

Ensiksi on varoitettava, että tätä ohjetta ei alettaisi tehdä muista kuin kokonaisista manteleista, sillä niiden rouhentamisesta tulee se välttämätön öljy, jota mantelit sisältävät. (Manteleista saa ruskean kuoren pois kuumassa vedessä liottamalla.)

Ensimmäinen vaihe: Mantelit jauhetaan sähkösekoittimella tai rouhitaan morttelissa (mortar). Jos ei ole kumpaakaan näistä, niin perheen vahvin mies pyydetään rouhimaan ne leivinkaulimella.

Mantelit sekoitetaan sokerin, suolan ja mantelinesteen kanssa ja lisätään sen verran munanvalkuaista, että saadaan jäykkä massa. Seosta työnnetään leivinpöydällä edestakaisin lisäten munanvalkuaista kunnes saadaan jäykkä, mutta levityskelpoinen massa. Seos pannaan ilmatiiviissä astiassa tai muovipussissa jääkaappiin siksi kun sitä tarvitaan. Tästä ohjeesta tulee 1⅓ kupillista (13-oz), joka on tarpeeksi päällystämään 7x8-tuumaisen neliskulmaisen kakun.

Toinen vaihe: Vaikka keittokirjoissa neuvotaan käyttämään aprikoosi (apricot jam) hilloa, niin kaikki hillot ovat sopivia. Noin 3 rkl hilloa sulatetaan 1 rkl vettä pienessä pannussa kunnes aine kuplii.

Kakku käännetään ylösalaisin ja leivinpensselillä sivellään hillo kakulle. Tämä on "liimana" sitomaan mantelimassan kakulle.

Kolmas vaihe: Leivinpöydälle sirotetaan sihdattua puuterisokeria. Sen päällä muodostetaan mantelimassasta kakun muotoinen kuori, joka kaulimella rullataan varovasti, että siitä tulee hiukan suurempi kuin kakun päällinen. Sitten se nostetaan kakun pinnalle hillon päälle. Ei tarvitse pelätä mantelimassan repeämistä, sillä kakun päällä se on helppo korjata reunoista leikatuilla ylimääräisillä paloilla, jotka terävällä veitsellä leikataan kauniisti juuri hiukan kakkua paksummaksi. Päällinen painetaan tasaisesti kakkuun, että se ottaisi kiinni hilloon.

Kakku kääritään lujasti alumiinipaperiin ja annetaan olla siinä ainakin kaksi viikkoa, jotta öljy kuivaisi, muussa tapauksessa kakku on kuin kevätloskainen kaupungin katu.

* * *

Onko autonne öisin ulkona?

Kääntäkää autonne niin, ettei moottori ole tuulen puolella.

Mikäli käytätte suojahuppua, antakaa moottorin ensin hieman jäähtyä ennen auton peittämistä (kosteuden välttämiseksi).

Alkää jättäkö käsijarrua, vaan vaihde päälle (käsijarrun kaapelit voivat nimittäin jäätyä).

Voidelkaa kromiosat rasvalla tai suoja-aineella. Vahatkaa lakatut pinnat huolella.

Antakaa eristää sytyttimen osat muovilakalla. (Tämä toimenpide saattaa säästää teidät monilta starttivaikeuksilta.)

Jos suojaatte ruudut jäätymisen ehkäisemiseksi käyttäkää siihen tarkoitukseen sanomalehtipaperia tai pahvia, mutta ei kangasta, se voi nim. jäätyä kiinni lasiin.

* * *

Pieniä neuvoja

MUOVIPUSSI
on kätevä pitää leipomisen aikana käden ulottuvilla. Usein käy niin, että puhelin tai ovikello soi juuri silloin kun kädet ovat taikinassa. Kun pistää muovipussin käteensä, eivät kädensijat likaannu.

* * *

NOKISET SAUNAN SEINÄT

Jos on oikein nokiset saunan seinät, ne lähtevät puhtaiksi ja tulevat kauniiksi lipeävedellä. Eikä tämä vaadi kovaa harjaamistakaan. (Lipeä — lye — on vahvaa myrkkyä, joten sen kanssa on oltava varovainen eikä paljain käsin sitä käyttää)

* * *

HILSEESTÄ
pääsee eroon moneksi päiväksi, jos hyvän harjauksen jälkeen imuroi hilseen pois pölynimurilla.

* * *

KIVISEINÄT

Jos kiviseinään täytyy välttämättä liimata jotain, on parempi käyttää valkoista liimapaperia kuin teippiä. Liimapaperin jäljet saa pesemällä pois ja se kestääkin paremmin.

* * *

KANANMUNISTA

Kananmunan kuoret lähtevät pois helposti heti keittämisen jälkeenkin jos pinnan rikottuaan kuorii munan veden alla. Kun vesi pääsee kuoren ja munan väliin, irtoaa kuori helposti.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO